

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Analýza financování nepodnikatelského subjektu

The analysis of financing non-business entity

Bc. Romana Beňová

Plzeň 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Analýza financování nepodnikatelského subjektu“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

V Plzni, dne 5. května 2011

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé diplomové práce Ing. Josefu Červenému, Ph.D. za odbornou a pedagogickou pomoc, za cenné připomínky, rady a čas věnovaný mé práci. Poděkování patří rovněž řediteli Obchodní akademie Žatec Ing. Bohuslavu Kunešovi, který mi umožnil nahlédnout do hospodaření školy a paní Haně Řimnáčové, účetní Obchodní akademie Žatec, za poskytnuté informace a materiály ke zpracování mé diplomové práce.

Obsah

Úvod	7
1 Obecná charakteristika nepodnikatelských subjektů	9
1.1 Členění neziskového sektoru	10
1.2 Vymezení neziskové organizace	12
2 Možnosti financování nepodnikatelských subjektů	19
2.1 Financování příspěvkové organizace	19
2.2 Financování regionálního školství	21
2.3 Zdroje financování	23
3 Obchodní akademie Žatec, příspěvková organizace	27
3.1 Základní údaje	27
3.2 Hlavní činnost	28
3.3 Doplnková činnost	29
3.4 Vývoj počtu žáků	29
4 Účetní systém Obchodní akademie Žatec	31
4.1 Dlouhodobý majetek	32
4.2 Odpisy	33
4.3 Zásoby	34
4.4 Krátkodobý finanční majetek	35
4.5 Pohledávky	35
4.6 Závazky	36
4.7 Náklady a výnosy	36
4.8 Majetkové fondy	37
4.9 Peněžní fondy	37
5 Finanční analýza Obchodní akademie Žatec	40
5.1 Horizontální a vertikální analýza	41
5.2 Poměrová analýza	45
6 Analýza financování a hospodaření Obchodní akademie Žatec	55
6.1 Analýza hospodářského výsledku v letech 2004-2010	55
6.2 Analýza dotací v letech 2007-2010	56
6.3 Analýza hospodaření OA Žatec v roce 2010	57
7 Plán investic	61
8 Finanční plán	64

9	Zhodnocení efektivity financování Obchodní akademie Žatec a možná opatření k jeho zlepšení.....	65
9.1	Povinné dary	66
9.2	Projekty MŠMT a Evropské unie.....	67
9.3	Úsporný režim hospodaření.....	68
9.4	Doplňková činnost	69
9.5	Hlavní činnost	70
	Závěr.....	71
	Seznam tabulek	73
	Seznam obrázků	73
	Seznam použitých zkratk	74
	Seznam použité literatury a zdrojů.....	75
	Seznam příloh	78

Úvod

Veřejný sektor je důležitou součástí národního hospodářství. Existuje proto, že tržní ekonomický systém není schopen některé oblasti lidské činnosti zajistit sám. Vznikají tzv. tržní selhání. Právě zde nastupuje stát prostřednictvím veřejného sektoru, aby zajistil distribuci veřejných statků obyvatelstvu. Mezi základní oblasti jeho fungování patří například zdravotnictví, bezpečnost, justice, sociální služby, kultura, školství a mnoho dalších. Každá z těchto částí veřejného sektoru má svá specifika. V diplomové práci bude zaměřena pozornost na jednu z nejdůležitějších oblastí veřejného sektoru, a to je školství. Právě financování a hospodaření státních škol je často diskutovaným tématem napříč celé veřejnosti. Otázka, která mnohdy zůstává nezodpovězena, zní: „Kde vzít finanční prostředky na provoz škol?“ A právě na tuto otázku je zaměřena část diplomové práce.

Je třeba si uvědomit, že právě tyto oblasti veřejného sektoru, jako je například školství, nelze řídit stejně jako podnikatelské subjekty. Nelze zde uplatňovat podnikatelské principy typu: „Nelíbí se ti mzda, tak můžeš jít.“ Ředitel školy si nemůže dovolit propustit pedagogy, protože je vázán povinností zajistit výuku. Toto a řada dalších „maličkostí“ staví oblast veřejného sektoru do nepříjemné pozice. Ředitelé škol musí fungovat jako manažeři, personalisté, ekonomové, účetní a zejména jako pedagogové. Všechny funkce jsou shromážděné v jedné osobě, což vytváří na člověka obrovský nátlak. Největší problém nastává v situaci, kdy ředitel rozhoduje o vyloučení problémových žáků. Volí mezi penězi a kvalitou výuky. Na jedné straně by bylo vhodné žáka ze studia vyloučit, protože má nepříznivý vliv na ostatní studenty a jeho chování je nepřijatelné. Na druhou stranu s každým vyloučeným žákem přichází škola o finanční prostředky. V této chvíli se nabízí další otázka: „Jak zvýšit kvalitu vzdělání, když finanční prostředky škol jsou vázány na počet žáků?“ Dochází tak k situaci, kdy škola, která má desítky, či dokonce stovky let starou tradici, bývala nejlepší v celém okrese a vychovala desítky inteligentních a vzdělaných odborníků, nyní přijímá žáky bez přijímacích zkoušek. Je naprosto jasné, že v takovém případě dochází nikoliv ke zvyšování, ale ke snižování kvality vzdělání, protože kvalita se odvíjí nejen od odbornosti profesorů, ale také od schopností studentů.

Cílem diplomové práce bude analyzovat hospodaření a způsob financování příspěvkové organizace za účelem zhodnocení efektivity financování daného subjektu včetně stanovení opatření k jeho zlepšení. Nepodnikatelským subjektem bude střední škola Obchodní akademie Žatec, příspěvková organizace.

V první části diplomové práce bude uvedena charakteristika nepodnikatelských subjektů, členění neziskového sektoru a definice příspěvkové organizace. V další části diplomové práce bude vysvětlena právní úprava školské právnické osoby a možnosti jejího financování. Získané poznatky budou použity k rozboru hospodaření a financování Obchodní akademie Žatec. V diplomové práci bude charakterizován rovněž účetní systém zvoleného subjektu. Poté bude provedena analýza vývoje hospodářského výsledku, dotací a celkového hospodaření organizace. Pozornost bude zaměřena také na specifika finanční analýzy v příspěvkové organizaci, která bude podložena konkrétním rozbohem.

V závěru diplomové práce bude uvedeno celkové zhodnocení finančního hospodaření zvoleného nepodnikatelského subjektu s uvedením předpokládaného vývoje v následujícím období.

Dílčí cíle práce

- Charakterizovat nepodnikatelské subjekty.
- Zhodnotit možnosti financování nepodnikatelských subjektů.
- Charakterizovat konkrétní nepodnikatelský subjekt.
- Analyzovat financování a hospodaření v daném subjektu s využitím teoretických poznatků finanční analýzy.
- Zhodnotit efektivitu financování nepodnikatelského subjektu a navrhnout možná opatření k jeho zlepšení.

1 Obecná charakteristika nepodnikatelských subjektů

Nepodnikatelské subjekty, resp. neziskové organizace spadají do oblasti veřejného sektoru. **Veřejný sektor** je ta část národního hospodářství, která je financována z veřejných financí, je řízena veřejnou správou, rozhoduje se zde veřejnou volbou a uplatňuje se veřejná kontrola. [8] Veřejné finance jsou prostředky získávané do státního rozpočtu, nejčastěji ve formě daní, přičemž zde funguje princip přerozdělování. Veřejná správa jsou orgány vykonávající veřejnou moc (státní správa a veřejná samospráva). Výraz veřejné moci byl vymezen již Ústavním soudem ČSFR. Podle něj se veřejnou mocí rozumí taková moc, která „autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech subjektů, ať již přímo nebo zprostředkovaně. Subjekt, o jehož právech nebo povinnostech rozhoduje orgán veřejné moci, není s ním v rovnoprávném postavení a obsah rozhodnutí tohoto orgánu nezávisí na vůli subjektu. Veřejnou moc vykonává stát především prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní a za určitých podmínek ji může vykonávat i prostřednictvím dalších subjektů.“ [23, s. 10] Veřejná volba pak představuje takový druh rozhodování, který je založen na kolektivním principu a jehož předmětem je veřejný záměr.

Nepodnikatelské subjekty, jak z názvu vyplývá, jsou zpravidla právnické osoby, jejichž hlavním posláním však není podnikání. Obchodní zákoník totiž uvádí definici podnikání jako „soustavnou činnost provozovanou podnikatelem samostatně, pod vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku“. [17, §2] Organizace, které nesplňují všechny části této definice, nemohou být považovány za podnikatelský subjekt. Lze je tedy označit pojmem „neziskové organizace“, neboť nejsou založeny za účelem podnikání a tedy ani dosahování zisku. V následujících kapitolách je krátce nastíněna problematika neziskového sektoru, do jehož působnosti nepodnikatelské subjekty spadají.

1.1 Členění neziskového sektoru

Národní hospodářství lze členit z různých pohledů – například podle sektorů, odvětví, typu financování či vlastnictví. Z hlediska financování lze definovat tzv. ziskový a neziskový sektor. Zatímco ziskové organizace jsou založené za účelem dosahování zisku a financované z vlastních příjmů, neziskové organizace jsou založené za jiným účelem – zajišťování společensky žádoucích činností a jsou financované z veřejných či soukromých zdrojů.

Významné je i vlastnické členění národního hospodářství, v rámci kterého lze vymezit tzv. soukromý a veřejný sektor. V soukromém sektoru vystupuje fyzická či právnická osoba jako soukromý vlastník. Ve veřejném sektoru je vlastníkem buď stát, nebo územní samosprávné celky (obce, kraje, apod.). Na základě uvedených poznatků rozlišujeme následující sektory.

1) Ziskový sektor.

2) **Neziskový veřejný sektor** je financován z veřejných financí, podléhá veřejné kontrole, probíhá zde veřejná volba, je řízen veřejnou správou a jeho cílem je zajišťování veřejné služby.

3) **Neziskový soukromý sektor** je financován ze soukromých financí fyzických či právnických osob, které nepředpokládají tvorbu zisku. [8]

Nepodnikatelské subjekty, resp. neziskové organizace se vyskytují v několika základních formách. Opět je nutné rozlišovat mezi státní a nestátní neziskovou organizací. Podrobnější členění neziskových organizací zachycují někteří autoři různým způsobem. Pro potřeby diplomové práce postačí stručný přehled struktury státních a nestátních neziskových organizací od autorů Kopek a Synek, který je doplněn o znění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 18, odst. 3 a 8.

1) Státní neziskové organizace [1]

- příspěvkové organizace
- územní samosprávné celky (kraje, obce)
- organizační složky státu (ministerstva)
- státní fondy

- 2) Nestátní neziskové organizace [9]
- občanská sdružení
 - zájmová sdružení právnických osob
 - nadace a nadační fondy
 - obecně prospěšné společnosti
 - účelová zařízení církví a náboženských společností
 - politické strany a politická hnutí
 - veřejné vysoké školy
 - veřejné výzkumné instituce
 - subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon

Ve své knize Organizace neziskového sektoru zachycuje Rektořík členění neziskových organizací dle následujících kritérií: [7]

- 1) Kritérium zakladatele
 - organizace založené veřejnou správou
 - organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou
 - veřejnoprávní instituce
- 2) Kritérium poslání
 - organizace veřejně prospěšné
 - organizace vzájemně prospěšné
- 3) Kritérium právně organizační normy
 - organizace založené podle zákona o rozpočtových pravidlech
 - organizace založené podle zákonů pro neziskové organizace
 - organizace založené podle obchodního zákoníku
- 4) Kritérium financování
 - organizace financované z veřejných rozpočtů zcela
 - organizace financované z veřejných rozpočtů zčásti
 - organizace financované z různých zdrojů
 - organizace financované z výsledků realizace svého poslání

Na základě těchto kritérií pak autor vymezil pět skupin neziskových organizací, jejichž posláním je prospěšná činnost. [7]

- 1) Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné
 - občanská sdružení
 - zájmová sdružení právnických osob
 - sdružení bez právní subjektivity
- 2) Neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné
 - obecně prospěšné společnosti
 - nadace a nadační fondy
 - politické strany a politická hnutí
 - církve a náboženské společnosti
- 3) Neziskové veřejnoprávní organizace – organizační složky a příspěvkové organizace státu a územních samosprávných celků
 - obce, kraje, Ústavní soud ČR
- 4) Neziskové ostatní veřejnoprávní organizace
 - Český rozhlas, Česká televize, státní podnik, veřejná vysoká škola, ČNB
- 5) Neziskové soukromoprávní organizace typu obchodních společností a jim podobných

1.2 Vymezení neziskové organizace

Neziskové organizace hrají ve společnosti významnou roli a působí v mnoha oblastech, například v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, ekologie, kultury, vědy a výzkumu, sociální péče, v humanitární oblasti, apod. Jejich hlavním úkolem je zajišťovat obecně prospěšné služby, a to všem lidem za stejných podmínek. Neziskové organizace mají právní subjektivitu a zapisují se do obchodního rejstříku. Jejich hlavním posláním je uspokojování potřeb občanů a svých členů. Členství v neziskových organizacích je dobrovolné. Autor Weisbrod ve své knize „The nonprofit economy“ uvádí tři základní definice neziskových organizací.

- 1) „Nikdo nevlastní právo na podíl na zisku nebo na přebytek neziskových organizací.
- 2) Neziskové organizace jsou osvobozeny od daní z příjmů právnických osob.
- 3) Některé neziskové organizace dostávají nejruznější dotace.“ [11, s. 14]

Dle české právní úpravy však některé neziskové organizace podléhají dani z příjmů právnických osob, a to v případě jejich doplňkové činnosti. Existence neziskových organizací je založena na čtyřech základních teoriích. [8]

1) Teorie vládních a tržních selhání

Tato teorie je spojena s existencí veřejných statků, v jejichž distribuci selhává trh a poté i stát, protože se zaměřuje na potřeby jen určité skupiny obyvatelstva, zpravidla majority. Potřeby jednotlivých menšin, které jsou státem opomíjeny, jsou pak uspokojovány právě prostřednictvím neziskových organizací.

2) Teorie informační asymetrie

Na trhu existuje tzv. informační asymetrie, kdy spotřebitelé nemusí mít dostatek informací pro posouzení daného výrobku. Proto se snaží nalézt takového nabízejícího, který jim poskytne relevantní a pravdivé informace, na jejichž základě se může spotřebitel racionálně rozhodnout. Právě toto jednání se očekává u neziskových organizací, neboť jejich cílem není dosahování, resp. maximalizace zisku, ale poskytování veřejně prospěšné činnosti.

3) Teorie státu blahobytu

Tato teorie považuje neziskový sektor za zbytkový sektor, který se vytratí v případě, že dojde k posílení odpovědnosti a vlivu trhu i státu.

4) Teorie vzájemné závislosti

Vzájemná závislost mezi státem a neziskovými organizacemi může mít dvě základní příčiny. Neziskové organizace mohou reagovat na potřeby lidí rychleji než stát, a ten pak využívá získaných výsledků ke své vlastní činnosti. Druhým, nicméně opačným důvodem vzájemné spolupráce je tzv. „selhání neziskových organizací“, které se projevuje v nedostatku zdrojů pro činnost neziskových organizací, opomíjením některých potřeb obyvatelstva, nekvalifikovaným personálem či neschopností neziskové organizace pokrýt všechny potřeby obyvatelstva.

1.2.1 Příspěvková organizace

Zřízení příspěvkové organizace upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (pokud zřizovatelem je územní samosprávný celek) a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (pokud zřizovatelem je organizační složka státu).

Příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku, a to na základě návrhu, který podává zřizovatel. Zřizovatelem může být územní samosprávný celek nebo organizační složka státu. Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů musí zřizovatel vydat tzv. zřizovací listinu, která musí obsahovat:

- a) „úplný název zřizovatele, je-li jím obec, uvede se také její zařazení do okresu,
- b) název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných příspěvkových organizací,
- c) vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- d) označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává k hospodaření (dále jen "svěřený majetek"),
- f) vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojené s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně,
- g) okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců; tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně,
- h) vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.“ [15, §27]

Příspěvkové organizace získávají pro svou činnost příspěvek od zřizovatele a hospodaří s majetkem, který jim zřizovatel svěřil, a to v rozsahu daném zřizovací listinou. V zákoně je rovněž stanoveno, že příspěvkové organizace nabývají majetek pro svého zřizovatele, který může stanovit, že v určitých případech je k nabytí takového majetku nutný jeho předchozí písemný souhlas. Příspěvková organizace může do svého vlastnictví získat jen majetek, který využívá pro svou hlavní činnost, a to především bezúplatným převodem od zřizovatele, darem, děděním či jiným způsobem, pokud s tím souhlasí zřizovatel.

O jakýchkoliv změnách týkajících se příspěvkové organizace rozhoduje vždy zřizovatel prostřednictvím tzv. rozhodnutí.

Úkolem zřizovatele je kontrola hospodaření příspěvkové organizace. Ta se provádí na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Systém finančního řízení a kontroly ve veřejné správě tvoří tři druhy kontrol:

- Finanční kontrola vykonávaná kontrolními orgány – tzv. veřejnosprávní kontrola.
- Finanční kontrola vykonávaná mezinárodními organizacemi.
- Vnitřní kontrolní systém.

Zřizovatel je povinen vytvořit takový systém finanční kontroly, který zajistí včasné a spolehlivé informace o hospodaření příspěvkových organizací. Zároveň je povinen zajistit pravidelné, alespoň jednorozhodní prověřování přiměřenosti a účinnosti systému včetně jeho hodnocení.

1.2.2 Školská právnická osoba

Školy a školská zařízení bývají zřizovány jako školská právnická osoba v podobě příspěvkové organizace, jejímiž zřizovateli může být ministerstvo, kraj, obec nebo svazek obcí, právnická nebo fyzická osoba, registrované církve a náboženské společnosti. Školská právnická osoba vzniká dnem zápisu do rejstříku školských právnických osob. Hlavní činností školské právnické osoby je poskytovat vzdělávání. Základní právní normou, která upravuje hospodaření škol je zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Státní správu v regionálním školství vykonávají tyto subjekty: [6]

- ředitel školy a školského zařízení,
- obce s rozšířenou působností,
- krajské úřady,
- Česká školní inspekce,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
- jiné ústřední orgány státní správy.

Konkrétní samosprávu v oblasti školství zajišťují obce, kraje a školské rady.

Zřizovatel

Významnou úlohu v rámci školské právnické osoby sehrává její zřizovatel. Mezi jeho hlavní úkoly patří tyto činnosti:

- Rozhoduje o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení školské právnické osoby.
- Vydává zřizovací listinu (popř. zřizovací smlouvu, je-li více zřizovatelů).
- Jmenuje a odvolává ředitele školské právnické osoby a stanovuje jeho plat.
- Schvaluje rozpočet, výsledek hospodaření a tvorbu dalších peněžních fondů školské právnické osoby. [18]

Mezi základní orgány školské právnické osoby patří ředitel včetně jeho poradního orgánu a rada, která se zřizuje pouze v případě, že školská právnická osoba je založena jinou fyzickou či právnickou osobou. Oba orgány ustanovuje zřizovatel ve zřizovací listině.

Ředitel

Ředitel je statutárním orgánem a rozhoduje ve všech záležitostech, které se týkají poskytování vzdělávání a školských služeb. Rovněž odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a zajištění dohledu nad dětmi a nezletilými žáky, za použití finančních prostředků státního rozpočtu a je zodpovědný za stanovení organizace a podmínek provozu školy a školského zařízení. Ředitel také zřizuje pedagogickou radu, která se skládá ze všech pedagogických pracovníků dané školy a která funguje jako poradní orgán ředitele. [18]

Rada

Dalším orgánem jmenovaným zřizovatelem je rada, která plní funkci výkonného orgánu. Její funkční období je 5 let, počet členů je minimálně 3 a maximálně 15. Členové rady volí ze svých řad předsedu, který svolává a řídí jednání rady. Její hlavní úkoly jsou vymezeny v § 132 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon. Jedná se například o tyto činnosti:

- Dbá na hospodaření školské právnické osoby.
- Schvaluje rozpočet, roční účetní závěrku, vnitřní mzdový předpis, organizační řád školské právnické osoby.
- Podává návrhy na sloučení, splynutí nebo rozdělení školské právnické osoby.
- Podává návrhy na změnu zřizovací listiny.
- Rozhoduje o předmětu, podmínkách a rozsahu doplňkové činnosti. [18]

Školská rada

Zřizovatel rovněž ustanoví tzv. školskou radu, která se zřizuje ve všech základních, středních a vyšších odborných školách. Jedná se o orgán, který umožňuje zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Členem školské rady nemůže být ředitel. Členové školské rady jsou voleni na funkční období tří let. Hlavními úkoly

školské rady je například schvalování výroční zprávy o činnosti školy, školního řádu, pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání apod. [18]

Zákon č. 561/2004 Sb. a dále také zákon č. 250/2000 Sb. stanoví, že školská právnická osoba **nesmí** zajišťovat závazky, přijímat či vystavovat směnky a být směnečným ručitelem, zakládat jiné právnické osoby či mít majetkovou účast v obchodních společnostech. Rovněž nesmí poskytovat dary jiným subjektům. Toto se však nevztahuje na dary poskytované svým zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb.

Školská právnická osoba **může pouze s předchozím souhlasem svého zřizovatele** nakupovat na splátky či na smlouvu o nájmu s právem koupě. Dále může se souhlasem zřizovatele přijímat a poskytovat půjčky. Výjimku tvoří půjčky zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb, k jejichž poskytnutí není vyžadován souhlas zřizovatele.

Školská právnická osoba nesmí nakupovat jakékoliv cenné papíry. Přijmout cenný papír jako protihodnotu za své pohledávky může pouze se souhlasem zřizovatele.

2 Možnosti financování nepodnikatelských subjektů

Financování nepodnikatelských subjektů má svá specifika, kterými se odlišuje od podnikatelských subjektů. V další části diplomové práce se zaměřím již jen na problematiku školské příspěvkové organizace územních samosprávných celků.

2.1 Financování příspěvkové organizace

Financování příspěvkové organizace je dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zajištěno:

- z peněžních prostředků získaných hlavní činností,
- z peněžních prostředků získaných doplňkovou činností,
- z prostředků přijatých z rozpočtu zřizovatele,
- z prostředků vlastních fondů,
- z prostředků v podobě darů od fyzických a právnických osob,
- z dotací, grantů a prostředků od Evropské unie či zahraničí.

Dle zákona č. 561/2004 může příspěvková organizace, jakožto školská právnická osoba hospodařit navíc s těmito prostředky:

- finanční prostředky ze státního rozpočtu,
- finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků,
- úplata za vzdělávání a školské služby,
- příjmy z majetku ve vlastnictví školské právnické osoby. [18]

Příspěvková organizace využívá pro své hospodaření několik fondů, jejichž charakteristika je uvedena v následujících kapitolách. [15]

Fond odměn

Fond odměn se vytváří ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace maximálně do výše jeho 80 %, nejvýše však do výše 80 % limitu prostředků na platy. Fond odměn slouží k úhradě odměn zaměstnancům, přičemž se přednostně využívá ke krytí případného překročení prostředků na platy.

Rezervní fond

Příspěvková organizace tvoří rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření, případně z nevyčerpaných dotací na provozní výdaje. Rezervní fond je použit zejména k dalšímu rozvoji činnosti příspěvkové organizace, k dočasnému překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady, k úhradě sankcí za porušení rozpočtové kázně, k úhradě ztráty za předchozí roky a se souhlasem zřizovatele také k případnému navýšení investičního fondu.

Investiční fond

Investiční fond slouží ke krytí investičních potřeb, mezi které se řadí například financování investičních výdajů, úhrada investičních úvěrů a půjček, financování údržby a oprav nemovitého majetku apod. Zdrojem investičního fondu jsou odpisy, dotace z rozpočtu zřizovatele, výnosy z prodeje investičního majetku, dary od jiných subjektů apod.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Prostředky z fondu kulturních a sociálních potřeb jsou určeny pro kulturní, sociální a další potřeby zaměstnanců, žáků středních odborných učilišť, interních vědeckých aspirantů, důchodců při odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu, kteří pracovali pro příspěvkovou organizaci, popřípadě rodinných příslušníků zaměstnanců a jiných fyzických a právnických osob. Tvorba fondu kulturních a sociálních potřeb jde na vrub nákladů příspěvkové organizace, a to z ročního objemu zúčtovaných prostředků na platy.

Mezi další finanční zdroje příspěvkových organizací patří úvěry a půjčky, jejichž poskytnutí musí odsouhlasit zřizovatel. Provozní potřeby příspěvkové organizace mohou být pokryty také formou návratné finanční výpomoci od zřizovatele, a to pouze v případě, že jejich vrácení je zabezpečeno rozpočtovými výnosy běžného roku, nejpозději však do 31. března následujícího roku.

Mezi další právní předpisy, které upravují finanční hospodaření škol, patří například vyhláška č. 531/2002, která upravuje zásady a termíny pro finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem.

2.2 Financování regionálního školství

Příspěvkovou organizací bývají kromě jiných institucí také školy a školská zařízení zřizovaná krajským úřadem. Právě školství je jedním z nejdůležitějších odvětví veřejného sektoru, kterému by měl každý stát věnovat pozornost, neboť vzdělání lidí jsou předpokladem úspěšného hospodářského rozvoje daného státu. [5] Ekonomickým problémem sektoru školství je však jeho finanční zajištění. Praxe ukazuje, že peněžní prostředky jsou školám přidělovány podle počtu studentů nebo podle druhu vzdělávání. Otázkou zůstává, zda je tento způsob přidělování zdrojů vyhovující.

Celkové výdaje na vzdělání se odvíjí od ekonomické situace dané země, souvisí s historickým i kulturním vývojem. Přehled veřejných výdajů na oblast vzdělání zachycuje graf, který je uveden v příloze A. Z grafu vyplývá, že největší podíl výdajů na vzdělávání vzhledem k HDP vynakládá Dánsko a nejméně pak Lichtenštejnsko. Česká republika se drží v průměrných hodnotách. [24]

Kvalita vzdělávacího procesu se odvíjí od množství peněžních prostředků, které má provozovatel školského zařízení během školního roku k dispozici. Tyto prostředky jsou však prvotně odvozené od peněz, které získá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (resort 333) ze státního rozpočtu. Následující tabulka zachycuje přehled výdajů státního rozpočtu na činnost MŠMT v posledních pěti letech.

Tab. č. 1: *Výdaje státního rozpočtu na MŠMT v letech 2007-2011 (v Kč)*

Rok	MŠMT	Celkem	v %
2011	127 086 415	1 179 000 908	10,78
2010	125 207 635	1 184 919 350	10,57
2009	134 661 633	1 152 101 697	11,69
2008	119 211 935	1 107 310 540	10,77
2007	121 652 407	1 040 777 420	11,69

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Financování regionálního školství je založeno na tzv. vícezdrojovém financování. [6] Prvním zdrojem financování je stát, konkrétně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které hradí tzv. přímé výdaje na vzdělávání. Dalším zdrojem je zřizovatel (kraj, obec), který hradí investiční a provozní výdaje. Přehled jednotlivých výdajů a jejich struktura je nastíněna v následujících kapitolách.

2.2.1 Neinvestiční výdaje

Neinvestiční výdaje se dotýkají zejména přímého vzdělávání a provozu školy. Lze je proto rozdělit do následujících skupin:

- 1) Přímé náklady na vzdělávání, mezi které se řadí
 - prostředky na platy a náhrady platů, mzdy a náhrady mezd, odměny za pracovní pohotovost,
 - odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
 - odstupné,
 - výdaje na všeobecné zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
 - příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb,
 - výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených,
 - ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů – tj. cestovné, ochranné pracovní prostředky, stravování apod., výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků,
 - výdaje na učební pomůcky, školní potřeby, učebnice (pokud jsou poskytovány bezplatně), na činnosti související s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání.
- 2) Provozní výdaje – náklady na energie, údržbu, opravy a modernizaci školy, nákup kancelářského, školního a hygienického materiálu, nájemné, pojistné, odpisy apod.

2.2.2 Investiční výdaje

Příkladem investičního výdaje je pořízení dlouhodobého hmotného majetku, jehož pořizovací cena je vyšší než 40.000 Kč a pořízení dlouhodobého nehmotného majetku s pořizovací cenou nad 60.000 Kč.

2.3 Zdroje financování

Následující kapitoly uvádějí konkrétní přehled možností pro financování školské právnické osoby, jakožto příspěvkové organizace zřizované krajem.

2.3.1 Dotace ministerstva

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje krajským úřadům finanční prostředky určené na přímé výdaje škol a školských zařízení formou dotací ze státního rozpočtu na zvláštní účet. Princip rozdělování finančních prostředků je založen na tzv. normativech. MŠMT stanovuje tzv. republikové normativy jako výši výdajů připadajících na vzdělávání pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie. Normativy se stanovují pro neinvestiční náklady, mzdové náklady v členění na pedagogické a nepedagogické pracovníky, odvody a ostatní neinvestiční náklady. Soustavu republikových normativů zveřejní na začátku každého roku ve svém Věstníku.

Tab. č. 2: *Republikové normativy škol a školských zařízení na rok 2011*

Věková kategorie	Neinvestiční náklady Kč/žáka	Mzdové prostředky pedagogové Kč/žáka	Mzdové prostředky nepedagogové Kč/žáka	Ostatní neinvestiční náklady Kč/žáka	Počet zaměstnanců na 1 000 žáků
3 – 5 let	36 136	26 567	9 270	299	129
6 – 14 let	46 110	37 356	8 114	640	131
15 – 18 let	53 538	42 059	10 747	732	146
19 – 21 let	45 919	33 084	12 354	481	129
3 – 18 let v KZÚV*	221 809	146 510	73 643	1 656	701

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [25]

* Krajská zařízení ústavní výchovy

Krajské úřady pak stanoví tzv. krajské normativy, jejichž součástí jsou i příplatky na speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů. Při jejich stanovení jsou zohledněny zejména:

- dlouhodobé záměry vzdělávání a jeho rozvoje v kraji,
- rámcové či akreditované vzdělávací programy pro vyšší odborné vzdělávání,
- rozsah vyučovací, výchovné, speciálně pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti,
- naplněnost tříd, studijních skupin a oddělení v jednotlivých školských zařízeních.

Východiskem pro určení krajských normativů je také vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativních, kterou vydává MŠMT. Vzorce výpočtu základní částky krajského normativu jsou upraveny tak, aby byla odděleně počítána mzdová část pro pedagogické a zvlášť pro nepedagogické pracovníky.

Tab. č. 3: *Krajské normativy Ústeckého kraje pro rok 2011*

Studijní obory	Np	No	Přímé ONIV
63-41-M/02 Obchodní akademie	11,36	41,77	438
78-42-M/02 Ekonomické lyceum	11,36	55,00	430
79-41-K/41 Gymnázium všeobecné (čtyřleté)	10,80	55,00	442

Zdroj: Portál Ústeckého kraje [26]

Pozn.: Np – počet jednotek výkonu na 1 pedagogického pracovníka
 No – počet jednotek výkonu na 1 nepedagogického pracovníka
 ONIV – ostatní neinvestiční výdaje ze státního rozpočtu připadající na jednotku výkonu

Krajský úřad pak na základě směrnice vydané MŠMT, která stanovuje závazné zásady pro rozpis finančních prostředků ze státního rozpočtu, přiděluje finanční prostředky jednotlivým školským zařízením. [18]

2.3.2 Příspěvek na provoz od zřizovatele

Zřizovatel poskytuje školské příspěvkové organizaci příspěvek na provoz v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria. Tyto prostředky získává obec či kraj jako účelovou dotaci ze státního rozpočtu. Kraj, popřípadě obec může školám a školským zařízením přispívat také na další neinvestiční výdaje, zejména na přímé vzdělávací náklady, které jsou jinak hrazené ze státního rozpočtu. [18]

2.3.3 Výnosy z doplňkové činnosti

Hospodaření příspěvkové organizace probíhá dle rozpočtu, který obsahuje pouze příjmy a výdaje související s hlavní činností. Školská příspěvková organizace může totiž vedle své hlavní činnosti vykonávat také doplňkovou činnost. Platí zde však princip odděleného sledování financí hlavní a doplňkové činnosti. Z toho vyplývá, že zisky z hlavní činnosti mohou být použity pouze na hlavní činnost. [18]

V rámci doplňkové činnosti může vykonávat pouze takové činnosti, které na hlavní činnost navazují a které neohrožují kvalitu, rozsah a dostupnost této činnosti. Doplňková činnost nesmí být financována z prostředků státního rozpočtu. Výjimkou je situace, kdy nelze předem oddělit výdaje hlavní a doplňkové činnosti. V tomto případě je školská příspěvková organizace povinna vrátit tyto prostředky do svého rozpočtu v příslušném čtvrtletí, nejpozději do konce rozpočtového roku. Zákon rovněž stanoví, že případná ztráta z doplňkové činnosti musí být do konce následujícího kalendářního roku vyrovnána, popřípadě musí školská příspěvková organizace tuto činnost ukončit. [18]

2.3.4 Investiční dotace

Investiční dotace poskytuje nejčastěji zřizovatel, popřípadě kraj na financování investičních akcí. Jedná se o nejrůznější rekonstrukce budov a majetku, které jsou ve správě školské příspěvkové organizace.

2.3.5 Školné

Úplata za vzdělávání a školské služby se vztahuje pouze na školy a školská zařízení, které nezřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí. Vzdělávání v ostatních, tzv. veřejných základních a středních školách se poskytuje bezúplatně. [27] Přesto v praxi fungují tzv. dobrovolně povinné darovací příspěvky, jejichž výši si ředitelé škol stanovují sami. Darovací příspěvky jsou vybírány od rodičů žáků a studentů. [18]

2.3.6 Dary

Příspěvkové organizace, stejně jako ostatní neziskové organizace, mohou využít ke svému hospodaření různé formy sponzorských darů. Zpravidla se jedná o dary v podobě movitého majetku (výpočetní technika, nábytek) a finanční prostředky.

2.3.7 Programy Evropské unie a MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje školám a školským zařízením také finanční prostředky ze státního rozpočtu na rozvojové programy v oblasti vzdělávání. Dotační programy se týkají oblasti vzdělávání, výzkumu a vývoje, sportu a tělovýchovy, prevence sociálně patologických jevů a zahraniční rozvojové spolupráce. [28]

2.3.8 Peněžní fondy

Školská právnická osoba, stejně jako příspěvková organizace, tvoří povinně rezervní a investiční fond, dále také fond kulturních a sociálních potřeb. Rezervní fond slouží k úhradě ztráty minulých let a k rozvoji hlavní činnosti. Investiční fond slouží k financování investičních potřeb a je tvořen i odpisy z majetku. Fond kulturních a sociálních potřeb je určen na platy a podobné odměny a tvoří se zálohově z roční plánované výše fondu v souladu s rozpočtem. [18]

3 Obchodní akademie Žatec, příspěvková organizace

Budova současné Obchodní akademie v Žatci byla postavena v roce 1926 jako Státní učitelský ústav. V roce 1945 však sloužila i jako vojenská nemocnice. Výuka ekonomických předmětů začala až v roce 1948. V letech 1960 až 1990 nesla škola název Střední ekonomická škola, která nabízela dva základní obory – všeobecná ekonomika (čtyřleté studium) a hospodářská administrativa (dvouleté studium). Teprve v roce 1990 získala škola název Obchodní akademie Žatec. V současné době nabízí dva čtyřleté maturitní obory:

- 63-41-M/02 Obchodní akademie
- 78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Obchodní akademie Žatec byla zřízena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na základě zřizovací listiny dne 1. 1. 1992. Samostatnou právní subjektivitu získala až dnem 1. 1. 1995 a s účinností od 1. 4. 2001 přešla do působnosti Ústeckého kraje.

3.1 Základní údaje

Název	Obchodní akademie Žatec, příspěvková organizace
Adresa	Studentská 1354, 438 01 Žatec
IČO	61 35 72 94
Zřizovatel	Ústecký kraj Velká Hradební 3118/48 400 02 Ústí nad Labem
Hlavní činnost	Poskytování středního vzdělávání dle zákona č. 561/2004 Sb. Zajišťování školního stravování
Doplňková činnost	Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti – provoz bazénu Školicí a lektorská činnost
Kapacita školy	420 žáků
Kapacita jídelny	320 strážníků

Zázemí školy

Obchodní akademie Žatec má pro svou činnost k dispozici 3 budovy. Hlavní třípatrovou budovu, která slouží k výuce a ve které se nachází 22 učeben, 7 kabinetů, 5 administrativních místností, sborovna, školní jídelna, tělocvična, šatny a bufet. Vedlejší budova poskytuje prostory pro fiktivní firmu, ale nachází se zde také archiv a školní knihovna. Ve třetí dvoupatrové budově, která je propojena s hlavní budovou, je plavecký bazén, tělocvična a posilovna. V areálu školy se nachází také asfaltové hřiště a krásná příjezdová cesta.

Pedagogický sbor

V současné době působí na škole 28 pedagogických pracovníků, jejichž struktura se v uplynulých pěti letech výrazně nezměnila. K určitým personálním změnám došlo pouze z důvodu odchodu žen na mateřskou dovolenou a v důsledku odchodu pedagogů do důchodu. Škola dále zaměstnává 4 provozní pracovníky a 2 technickohospodářské pracovníky. V rámci provozu bazénu zaměstnává 1 strojníka, 3 pokladní a 2 uklízečky.

Vybavení školy

Škola v uplynulých pěti letech prošla postupnou obnovou výukového materiálu. Téměř všechny počítačové učebny byly vybaveny novou výpočetní technikou. Ve všech klasických učebnách byly instalovány dataprojektory a profesorské počítače. Rovněž došlo k obnově starých a nevyhovujících lavic a židlí pro studenty. Ve školním roce 2009/2010 byla provedena výměna oken za moderní plastová. Škola disponuje vlastním plynovým kotlem.

3.2 Hlavní činnost

Hlavní činností Obchodní akademie Žatec je poskytování středního vzdělávání a zajišťování školního stravování. Do hlavní činnosti se rovněž řadí financování 1/5 provozu bazénu pro výuku plavání.

3.3 Doplnková činnost

Obchodní akademie Žatec má ve své zřizovací listině povoleny dva okruhy doplňkové činnosti.

- Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení, organizování sportovní činnosti.
- Školící a lektorská činnost.

Doplňková činnost je zřizovatelem povolena k tomu, aby organizace mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců. Podmínkou provozování doplňkové činnosti je dosahování zisku. Organizace také musí evidovat náklady a výnosy hlavní činnosti odděleně od doplňkové činnosti. Pro doplňkovou činnost sestavuje Obchodní akademie Žatec finanční plán. Finanční plán na provoz krytého bazénu je dle smlouvy s Městským úřadem Žatec sestavován jako vyrovnaný, tj. s nulovým hospodářským výsledkem. Důvodem je rozdělení financování skutečně vynaložených nákladů na provoz bazénu v poměru 1/5 škola a 4/5 město Žatec dle využívání bazénu. Lektorská činnost jakožto doplňková činnost je na Obchodní akademii Žatec uskutečňována nepravidelně, dle zájmu veřejnosti. Výukové kurzy se zpravidla konají na základě iniciativy Úřadu práce v Lounech.

3.4 Vývoj počtu žáků

Obchodní akademie Žatec je škola s 60letou tradicí, která nabízí dva maturitní obory, tj. Obchodní akademie a Ekonomické lyceum. Studenti dojíždějí z okresů Louny, Chomutov, Most a mimořádně jednotlivci z jiných okresů či krajů. Od 1. září 2008 byl otevřen již zmíněný studijní obor ekonomické lyceum, který je zatím vytížen na 100 %.

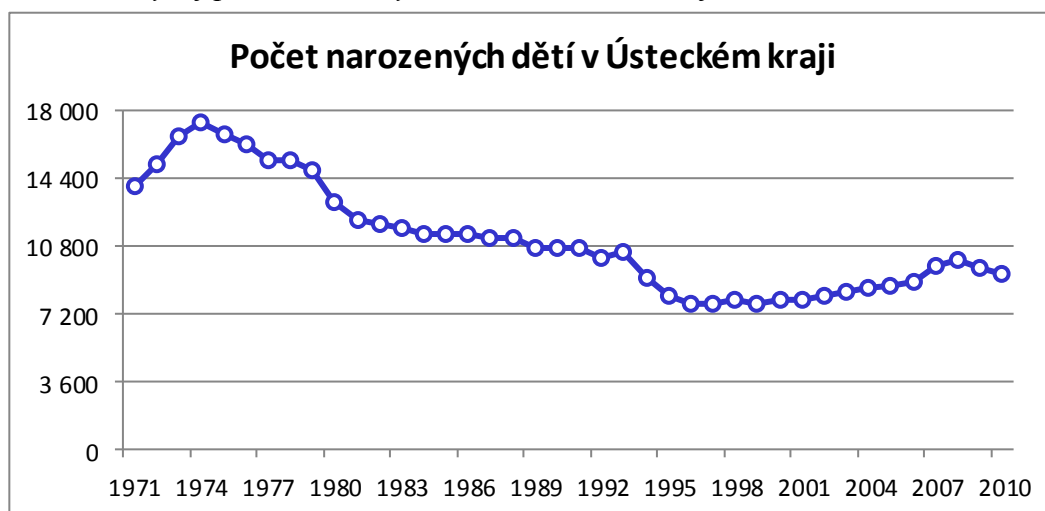
Tab. č. 4: *Vývoj počtu žáků*

Školní rok	Celkový počet žáků			Počet nastupujících žáků		
	OA	lyceum	celkem	OA	lyceum	celkem
2007/2008	342	x	342	70	x	70
2008/2009	341	34	375	79	34	113
2009/2010	303	66	369	58	32	90
2010/2011	238	94	332	31	30	61

Zdroj: Vnitřní dokumenty Obchodní akademie Žatec [22]

Jak vyplývá z předchozí tabulky, počet nastupujících žáků každým rokem výrazně klesá, což je způsobeno populačním vývojem uvedených ročníků. Ve školním roce 2008/2009 otevírala škola 3 třídy pro OA a 1 třídu pro lyceum. Ve školním roce 2010/2011 to byla pouze 1 třída pro OA a 1 třída pro lyceum. Demografický vývoj obyvatelstva v Ústeckém kraji, jak uvádí Český statistický úřad, zaznamenává klesající vývoj již od roku 1974. Obchodní akademie Žatec se však ve své historii nepotýkala s tak nízkou obsazeností jako v posledních čtyřech letech. Od roku 1993 dochází v Ústeckém kraji opět k výraznému poklesu narozených dětí, což se projevuje právě od roku 2008, kdy mají střední školy v menších městech problém s naplněním prvních ročníků. V nadcházejících šesti letech nebude situace jiná. Teprve od roku 2018 může Obchodní akademie počítat s nárůstem počtu žáků pro první ročníky, neboť od roku 2003 je vývoj narozených dětí opět příznivý.

Obr. č. 1: *Vývoj počtu narozených dětí v Ústeckém kraji*

Zdroj: Český statistický úřad [29]

4 Účetní systém Obchodní akademie Žatec

Jestliže jsou škola a školské zařízení zřízeny ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí jako příspěvková organizace, podléhají těmto právním předpisům:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky (účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu), ve znění pozdějších předpisů.
- České účetní standardy č. 701 – 704.
 - 701 – Účty a zásady účtování na účtech
 - 702 – Otevírání a uzavírání účetních knih
 - 703 – Transfery
 - 704 – Fondy účetní jednotky

Dle § 9 odst. 3 písm. c) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, je umožněno příspěvkovým organizacím, kterým to povolí zřizovatel, vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

Školské příspěvkové organizace vedou podvojně účetnictví v plném rozsahu a sestavují účetní závěrku rovněž v plném rozsahu.

Obchodní akademie Žatec podléhá stejným účetním předpisům jako ziskové organizace. Přesto je účetnictví příspěvkové organizace v určitých oblastech odlišné a podléhá zvláštním právním předpisům. Zákon o daních z příjmů například stanoví, že příjmy organizace, která nebyla zřízena za účelem podnikání, nejsou předmětem daně, pokud se jedná o příjmy v souvislosti s jejím posláním. To znamená, že příspěvková organizace platí pouze daň z příjmů z vedlejší činnosti.

Obchodní akademie Žatec hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností, s peněžními prostředky získanými z rozpočtu zřizovatele na provoz školy a prostředky na mzdy a ONIV. Účetnictví je vedeno v programu VEMA. Obchodní akademie Žatec vydává pro každý rok Vnitropodnikovou směrnici o účetnictví, která upravuje účetní postupy a vnitřní organizaci účetnictví školy. Obsahem směrnice je například seznam zkratk používaných v účetnictví, výčet účetních knih a způsob zachycování účetních případů, odpisový plán, účtový rozvrh i způsob provádění inventarizace. Vzhledem k rozsáhlosti dané směrnice jsou zde uvedeny pouze nejdůležitější aspekty týkající se účetnictví školské příspěvkové organizace. Řádnou účetní uzávěrku provádí Obchodní akademie Žatec za účetní období – kalendářní rok – vždy k 31.12. Účetní závěrku tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty s přílohou a výroční zpráva. Od 1. 1. 2005 se tyto výkazy zpracovávají čtvrtletně. Účetní výkazy se poté předkládají zřizovateli v termínu, který si sám určí. Tento termín je každým rokem jiný.

4.1 Dlouhodobý majetek

Obchodní akademie Žatec eviduje dlouhodobý majetek v členění na hmotný, nehmotný a finanční, přičemž stanovuje finanční hranice pro jeho zaúčtování.

Do **dlouhodobého nehmotného majetku** řadí majetkové položky s dobou použitelnosti delší než 1 rok a převyšující částku 60.000 Kč.

Do **dlouhodobého hmotného majetku** řadí položky s dobou použitelnosti delší než 1 rok a převyšující částku 40.000 Kč. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí jsou dále analyticky členěny následujícím způsobem:

022 100 – SMV a soubory movitých věcí škola

022 200 – SMV a soubory movitých věcí školní jídelna

022 213 – SMV a soubory movitých věcí chemie

022 214 – SMV a soubory movitých věcí audio

022 216 – SMV a soubory movitých věcí filologie

022 217 – SMV a soubory movitých věcí hospodářské nauky

022 218 – SMV a soubory movitých věcí technické administrativy

022 219 – SMV a soubory movitých věcí tělesná výchova

022 220 – SMV a soubory movitých věcí zeměpis
022 222 – SMV a soubory movitých věcí matematika
022 226 – SMV a soubory movitých věcí výpočetní technologie
022 300 – SMV a soubory movitých věcí bazén

Obchodní akademie Žatec dále eviduje **drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek**. Drobným dlouhodobým hmotným majetkem jsou položky převyšující částku 3.000 Kč a nepřesahující částku 40.000 Kč. Drobným dlouhodobým nehmotným majetkem jsou položky převyšující částku 7.000 Kč a nepřesahující částku 60.000 Kč.

Hmotný majetek, jehož pořizovací cena je nižší než 3.000 Kč, nejméně však 100 Kč, je veden v operativní evidenci. Při pořízení je tento majetek účtován přímo do spotřeby na účet 501 – Spotřeba materiálu. Nehmotný majetek s pořizovací cenou nižší než 7.000 Kč, nejméně však 100 Kč, je veden také v operativní evidenci. Pořízení tohoto majetku je zachyceno prostřednictvím účtu 518 – Ostatní služby. Operativní majetek je financován z provozních prostředků, pokud se jedná o majetek zakoupený na provoz školy, nebo z prostředků Krajského úřadu, pokud se jedná o učební pomůcky.

Evidence veškerého majetku je vedena v samostatném programu na počítači dle hmotně odpovědných míst a osob.

4.2 Odpisy

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se odepisuje účetními odpisy, a to lineární metodou s rovnoměrným měsíčním odpisem. Pro výpočet se používají odpisové sazby, které vyjadřují průměrnou míru opotřebení majetku za rok. Majetek se pro účely účetních odpisů zatřídí do odpisových skupin 1 až 6, přičemž se pro zatřídění používá příloha č. 1 zákona č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů.

Odpisový plán na následující účetní období se sestavuje ve formě návrhu a předkládá se ke schválení zřizovateli. Návrhy odpisových plánů schvaluje rada kraje v rámci projednávání návrhů finančních plánů.

Tab. č. 5: Odpisové sazby

Odpisová skupina	Roční odpisová sazba v %		Poznámky
	minimální	maximální	
1	5,00	25,00	kancelářská technika a ostatní movité věci
	5,00	17,00	
2	4,00	12,50	
3	3,00	5,00	
4	1,00	3,50	
5	-	3,33	
6	-	2,00	

Zdroj: Vnitřní dokumenty Obchodní akademie Žatec [22]

4.3 Zásoby

Obchodní akademie Žatec účtuje o zásobách způsobem A. Skladová evidence je vedena elektronicky pro každý druh skladovaných zásob na samostatných kartách. Zásoby se analyticky člení na následující účty:

- 112 110 – chemie pro bazén
- 112 120 – čisticí prostředky
- 112 140 – ochranné pomůcky
- 112 180 – potraviny

Za sklad potravin odpovídá vedoucí školní jídelny, přičemž evidenci vede na samostatném počítači ve školní jídelně. Ostatní zásoby jsou evidovány ekonomkou školy.

Nákup potravin je sledován v průběhu měsíce na příslušném analytickém účtu 112 180 – Materiál na skladě-potraviny. Na konci měsíce se provádí uzávěrka, při které se spotřeba potravin proúčtuje na dva analytické účty 501 520 – Potraviny-studenti a 501 521 – Potraviny-zaměstnanci. Pro oceňování zásob se při nákupu používá pořizovací cena a při výdeji vážený aritmetický průměr, který je zjišťován automaticky prostřednictvím softwaru vždy po každém pohybu u dané skladové položky. Stav veškerých zásob je ověřován inventarizací k 31. 12. příslušného roku, eventuálně při předávání funkcí.

4.4 Krátkodobý finanční majetek

Obchodní akademie Žatec má pro bezhotovostní platební styk zřízen u Komerční banky běžný účet, na který směřují finanční prostředky na provoz školy i prostředky na mzdy, učebnice, učební pomůcky a ostatní neinvestiční výdaje. Pro potřeby organizace je však vedena analytika, a to následujícím způsobem:

241 100 – běžný účet

241 110 – běžný účet Rezervní fond

241 120 – běžný účet Fond odměn

241 130 – běžný účet Investiční fond

Pro Fond kulturních a sociálních potřeb (účet 243 100) je zřízen samostatný bankovní účet rovněž u Komerční banky. Obchodní akademie využívá elektronické bankovníctví. Platební operace i stahování bankovních výpisů je tedy prováděno pouze elektronicky prostřednictvím služby Moje banka. Podpisové právo k bankovním operacím má ředitel školy, zástupce ředitele, účetní a ekonomka.

V rámci krátkodobého finančního majetku eviduje Obchodní akademie Žatec také poštovní známky. Veškerou evidenci týkající se těchto cenin vede sekretářka školy.

4.5 Pohledávky

Obchodní akademie Žatec eviduje pohledávky za odběrateli na účtu 311 – Odběratelé. Dále sleduje poskytnuté provozní zálohy, které analyticky člení dle účelu:

314 101 – poskytnuté provozní zálohy na plyn

314 102 – poskytnuté provozní zálohy na elektřinu

314 103 – poskytnuté provozní zálohy na vodu

314 104 – poskytnuté provozní zálohy pokladna bazén

314 310 – poskytnuté zálohy na předplatné novin, časopisů, sbírek zákonů apod.

Co se týče účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci, účtují se zde například poskytnuté zálohy na cestovní výdaje, zálohy k vyúčtování, uplatnění náhrady za zaměstnanci, úhrada soukromých telefonních hovorů, zálohy na drobný nákup apod.

4.6 Závazky

Obchodní akademie Žatec rozlišuje tři skupiny závazků:

- závazky z obchodního styku,
- závazky vůči zaměstnancům,
- závazky s institucemi.

Evidence závazků v podobě knihy došlých faktur je vedena na počítači. V ní jsou sledovány došlé faktury dle dodavatelů, předmětu fakturace, data vystavení faktury, termínu splatnosti, termínu úhrady a fakturované částky.

Faktury nad 1.000 Kč jsou opatřovány žádostí o povolení finančního výdaje, ke kterému se musí vyjádřit ředitel školy, ekonomka a účetní. Mezi další závazky jsou řazeny také přijaté zálohy, zejména na turistické kurzy a zájezdy studentů.

4.7 Náklady a výnosy

Při účetní uzávěrce se zůstatky účtů v účtové třídě 5 – Náklady a třídě 6 – Výnosy převádějí na účet 493 – Hospodářský výsledek.

Mezi základní hospodářské operace, o kterých Obchodní akademie Žatec účtuje, patří: spotřeba materiálu a energie, služby (cestovné, poštovné), mzdové náklady, zákonné pojištění, přiděly do fondů, pokuty a penále, úroky, manka a škody, odpisy, prodaný materiál a ostatní náklady (poplatky za vedení účtu, pojištění žáků apod.).

Mezi výnosy lze zařadit zejména tržby za vlastní výkony a zboží. Jedná se především o skutečně vydané obědy ve školní jídelně. Dále jsou to tržby za vstupné do bazénu, které se však přeúčtovávají městu Žatec. Mezi výnosy Obchodní akademie Žatec patří rovněž úroky, tržby z prodeje dlouhodobého majetku, smluvní pokuty a penále, zúčtování fondů, ostatní výnosy (nájemné tělocvičny, kantýny apod.), provozní dotace a tržby z prodeje materiálu.

4.8 Majetkové fondy

Majetkové fondy Obchodní akademie Žatec, tj. účet 901 – Fond dlouhodobého majetku a účet 902 – Fond oběžných aktiv, jsou dle nové právní úpravy pro příspěvkové organizace evidovány na novém účtu 401 – Jmění účetní jednotky. Účtová třída 9 je využívána pro podrozvahovou evidenci. Majetek školy je tak evidován nejen v účetnictví, ale zároveň na podrozvahové evidenci.

4.9 Peněžní fondy

Obchodní akademie Žatec disponuje s následujícími druhy peněžních fondů, které tvoří finanční zdroje pro hospodaření.

Rezervní fond – 413, 414

Obchodní akademie Žatec eviduje dva účty pro rezervní fond.

- 413 – Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření
- 414 – Rezervní fond z ostatních titulů

Rezervní fond je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření ve výši, kterou určí zřizovatel. Dále je navyšován o finanční dary. Z rezervního fondu jsou každoročně hrazeny náklady na provoz fiktivních firem: roční poplatek Centru fiktivních firem za činnosti fiktivních firem, účastnické poplatky na veletrzích, doprava, cestovné a ostatní náklady spojené s účastí na veletrzích, materiálové náklady na provoz a poštovné. Z fondu je dále hrazen nájem divadla za konání vánoční akademie studentů a slavnostního předávání maturitního vysvědčení absolventům. Prostředky z rezervního fondu jsou rovněž určeny na věcné a finanční odměny studentům za prospěch a na úhradu poplatků a dopravy studentů na školní soutěže. V poslední řadě se z rezervního fondu hradí nákup učebních pomůcek a obnova drobného inventáře.

Fond odměn – 411

Fond odměn je vytvářen ze zlepšeného výsledku hospodaření ve výši, kterou určí zřizovatel. Obchodní akademie Žatec využívá fond odměn pouze na odměny zaměstnancům. V případě krize, kdy nestačí přidělená dotace kraje na mzdy, se fond odměn používá také na překročení čerpání limitu mzdových prostředků.

Investiční fond – 416

Zdroje investičního fondu Obchodní akademie Žatec jsou odpisy, výnosy z prodeje a likvidace dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, dále také investiční dotace a dary. Investiční fond slouží zpravidla na opravy majetku, který Obchodní akademie Žatec obhospodařuje. Jedná se o prostory bazénu a školní budovy.

Fond kulturních a sociálních potřeb – 412

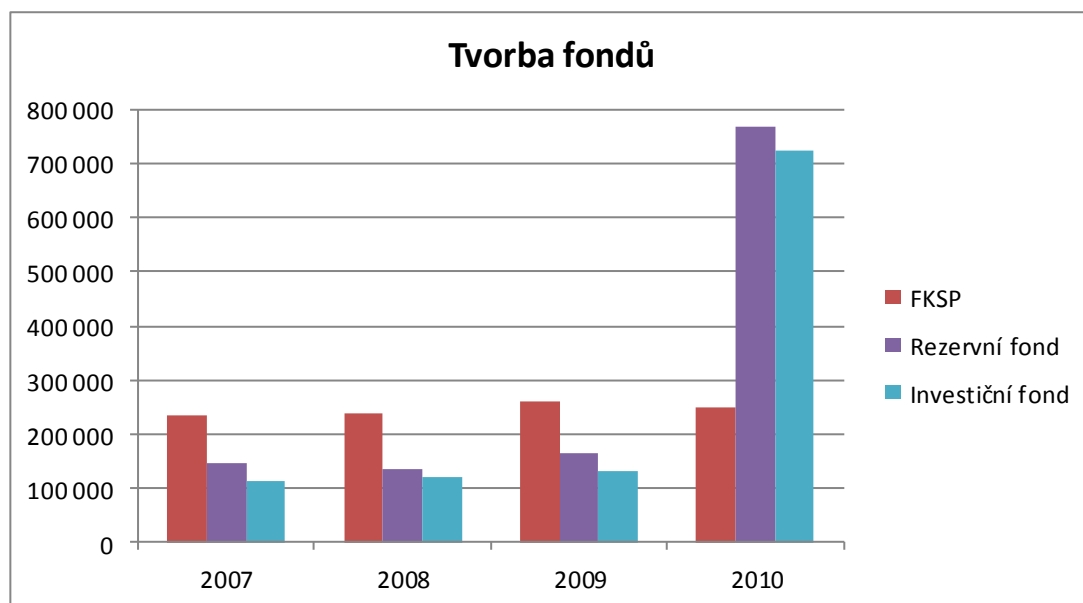
Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen z ročního objemu zúčtovaných prostředků na platy, a to ve výši 1 %. Z fondu jsou hrazeny tyto záležitosti:

- příspěvek na stravování,
- dary zaměstnancům k životnímu či pracovnímu výročí,
- rekreační pobyty včetně rehabilitace,
- kulturní, tělovýchovné a sportovní akce pořádané zaměstnavatelem,
 - společná posezení zaměstnanců u příležitosti hodnocení školního a kalendářního roku a také u příležitosti Dne učitelů,
 - náklady na dopravu, pořízení darů a občerstvení u příležitosti turnaje v odbíjené,
 - příspěvek zaměstnancům na vstupné do bazénu nebo masáže,
- pořízení hmotného majetku ke kulturnímu rozvoji a sociálnímu zázemí zaměstnanců na pracovišti,
- příspěvek na sociální rozvoj zaměstnanců,
 - příspěvek na očkování proti chřipce, klíšťové encefalitidě a hepatitis A,
 - příspěvek zaměstnanců na nákup vitaminových prostředků,
 - příspěvek učitelům tělesné výchovy na nákup sportovního oblečení a obuvi,
- sociální výpomoci a půjčky,
- příspěvek odborové organizaci,
- penzijní připojištění.

Jak již bylo zmíněno v kapitole 4.4 Krátkodobý finanční majetek, finanční prostředky rezervního a investičního fondu jsou vedeny odděleně analyticky na běžném účtu. Předpokládaná tvorba a čerpání fondů jsou součástí finančního plánu, který se předkládá zřizovateli rok předem. „Zůstatky peněžních fondů se po skončení roku převádějí do následujícího roku.“ [15, §29]

Následující graf zachycuje tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb, fondu rezervního a investičního.

Obr. č. 2: *Vývoj tvorby peněžních fondů v letech 2007-2010*

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak z grafu vyplývá, tvorba fondů se v minulých letech výrazně nezměnila. Pouze v roce 2010 je vidět nárůst rezervního a investičního fondu přibližně o 700.000 Kč, zatímco v minulých letech to bylo řádově 100.000 Kč. Důvodem tohoto nezvykle vysokého nárůstu je u rezervního fondu změna ve způsobu jeho vykazování. Do roku 2009 byl veden pouze jeden účet pro rezervní fond, který byl navyšován z hospodářského výsledku a ostatních zdrojů bez členění. V roce 2010 byla Obchodní akademie Žatec nucena provést změnu a vytvořit pro rezervní fond dva účty, na kterých bude sledována zvlášť tvorba ze zlepšeného výsledku hospodaření a zvlášť z ostatních zdrojů. V roce 2010 tak došlo pouze k přeúčtování, což bylo zachyceno jako tvorba rezervního fondu.

Navýšení investičního fondu bylo způsobeno nárůstem odpisů, ze kterých je tento fond tvořen, neboť Obchodní akademie Žatec dostala od zřizovatele zpátky do svého vlastnictví nemovitý majetek.

5 Finanční analýza Obchodní akademie Žatec

„Hlavní zásady finančního řízení a hospodaření v nevýdělečné sféře jsou založeny na principu tzv. **3E**, tj. Economy, Efficiency, Effectiveness, které jsou též někdy souhrnně definovány jako výkonnost organizace.“ [4, s. 8] Pojem Economy lze přeložit jako hospodárnost a jedná se o vynaložení co nejnižších nákladů při dodržení odpovídající kvality. Effectiveness neboli účelnost či efektivnost, představuje schopnost dosáhnout potřebných výstupů při minimálních vstupech. Posledním pojmem je efficiency, tj. efektivita, kterou lze charakterizovat jako optimální míru dosahovaných výsledků.

Nepodnikatelské subjekty mají svá specifika i v rámci finanční analýzy, kterou je proto nutné upravit tak, aby poskytovala pouze relevantní informace pro potřeby příspěvkových organizací. [2] Úprava se týká zejména ukazatelů rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Finanční analýza zahrnuje kromě poměrových ukazatelů také horizontální a vertikální analýzu účetních výkazů, tj. rozvahy a výsledovky. **Horizontální analýza** sleduje vývoj veličiny v čase, přičemž se uvádí absolutní i relativní změna. **Vertikální analýza** sleduje strukturu účetních výkazů, tedy relativní podíl položky rozvahy či výsledovky k určité základně.

5.1 Horizontální a vertikální analýza

Pro horizontální a vertikální analýzu byla použita rozvaha a výsledovka v letech 2009 a 2010.

Tab. č. 6: *Horizontální analýza rozvahy*

Název položky	2009 v tis. Kč	2010 v tis. Kč	Změna	
			rozdíl	v %
AKTIVA CELKEM	45 616	44 773	-843	-1,85
Stálá aktiva	41 995	41 264	-731	-1,74
DNM	0	0	0	x
DHM	41 995	41 264	-731	-1,74
DFM	0	0	0	x
Oběžná aktiva	3 621	3 509	-112	-3,09
Zásoby	159	155	-4	-2,52
Pohledávky	138	272	134	97,10
Finanční majetek	3 324	3 082	-242	-7,28
PASIVA CELKEM	45 616	44 773	-843	-1,85
Vlastní kapitál	43 452	42 381	-1 071	-2,46
Jmění účetní jednotky	42 280	41 549	-731	-1,73
Fondy účetní jednotky	1 171	814	-357	-30,49
Výsledek hospodaření	1	18	17	1 700,00
Cizí zdroje	2 165	2 392	227	10,48
Rezervy	0	0	0	x
Dlouhodobé závazky	0	0	0	x
Krátkodobé závazky	2 165	2 392	227	10,48

Zdroj: Vlastní zpracování

Z horizontální analýzy rozvahy vyplývá, že objem celkových aktiv (resp. pasiv) se v roce 2010 oproti roku 2009 snížil o 843 tis. Kč, tj. o 1,85 %. Největší podíl na tomto snížení měl **na straně aktiv** dlouhodobý hmotný majetek, který klesl o 731 tis. Kč a krátkodobý finanční majetek, který klesl o 242 tis. Kč. U pohledávek však došlo k nárůstu o 134 tis. Kč, což činilo oproti minulému roku 2009 navýšení o 97,10 %. Důvodem nárůstu byla záloha na opravu osobního výtahu. Peněžní prostředky, které škola získala od zřizovatele na tuto opravu, musely být do konce roku vyčerpány. Najatá firma však nedokázala opravu provést tak rychle. Proto byla zaúčtována záloha, která navýšila pohledávky o výrazných 97,10 %.

Na straně pasiv došlo k výraznějšímu snížení u fondů účetní jednotky, které se snížily o 357 tis. Kč, tj. o 30,49 %. Důvodem tohoto snížení je odvod prostředků z investičního fondu zřizovatelem. Výsledek hospodaření však zaznamenal obrovský nárůst, kdy došlo ke zvýšení z 1.000 Kč na částku 18.000 Kč. Důvodem bylo pořádání rekvalifikačních kurzů v roce 2010.

Tab. č. 7: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Název položky	2009 v tis. Kč	2010 v tis. Kč	Změna	
			rozdíl	v %
NÁKLADY CELKEM	24 528	24 622	94	0,38
Spotřeba materiálu	1 882	2 178	296	15,73
Spotřeba energie	3 180	2 780	-400	-12,58
Opravy a udržování	483	643	160	33,13
Cestovné	46	28	-18	-39,13
Ostatní služby	849	932	83	9,78
Mzdové náklady	13 126	12 519	-607	-4,62
Zákonné sociální pojištění	4 348	4 205	-143	-3,29
Jiné sociální pojištění	55	51	-4	-7,27
Zákonné sociální náklady	261	247	-14	-5,36
Jiné ostatní náklady	20	11	-9	-45,00
Odpisy dlouhodobého majetku	131	727	596	454,96
Ostatní náklady z činnosti	146	282	136	93,15
Finanční náklady	0	17	17	x
VÝNOSY CELKEM	24 530	24 640	110	0,45
Tržby z prodeje služeb	1 932	1 939	7	0,36
Výnosy z pronájmu	0	544	544	x
Zúčtování fondů	100	340	240	240,00
Ostatní výnosy z činnosti	3 594	2 487	-1 107	-30,80
Úroky	2	1	-1	-50,00
Příspěvky a dotace na provoz	18 902	19 329	427	2,26
Výsledek hospodaření před zdaněním	3	18	15	500,00
Výsledek hospodaření po zdanění	3	18	15	500,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Z horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že v roce 2010 došlo pouze k mírnému nárůstu nákladů a výnosů oproti minulému roku 2009. V roce 2010 došlo ke zvýšení spotřeby materiálu o 296 tis. Kč, tj. o 15,73 %, ale zároveň došlo ke snížení spotřeby energie o 400 tis. Kč, tj. o 12,58 %. Výrazně byly omezeny náklady na cestovné, kde došlo ke snížení o 39,13 %. Také mzdové náklady zaznamenaly snížení o 607 tis. Kč, což činí pokles o 4,62 %. Na druhou stranu došlo k výraznému nárůstu odpisů dlouhodobého majetku z částky 131 tis. Kč v roce 2009 na hodnotu 727 tis. Kč (nárůst o 454,96 %).

Tab. č. 8: Vertikální analýza rozvahy

Název položky	2009 v tis. Kč	podíl v %	2010 v tis. Kč	podíl v %
AKTIVA CELKEM	45 616	100,00	44 773	100,00
Stálá aktiva	41 995	92,06	41 264	92,16
DNM	0	0,00	0	0,00
DHM	41 995	92,06	41 264	92,16
DFM	0	0,00	0	0,00
Oběžná aktiva	3 621	7,94	3 509	7,84
Zásoby	159	0,35	155	0,35
Pohledávky	138	0,30	272	0,61
Finanční majetek	3 324	7,29	3 082	6,88
PASIVA CELKEM	45 616	100,00	44 773	100,00
Vlastní kapitál	43 452	95,26	42 381	94,66
Jmění účetní jednotky	42 280	92,69	41 549	92,80
Fondy účetní jednotky	1 171	2,57	814	1,82
Výsledek hospodaření	1	0,00	18	0,04
Cizí zdroje	2 165	4,75	2 392	5,34
Rezervy	0	0,00	0	0,00
Dlouhodobé závazky	0	0,00	0	0,00
Krátkodobé závazky	2 165	4,75	2 392	5,34

Zdroj: Vlastní zpracování

Vertikální analýza aktiv a pasiv v roce 2009

Stálá aktiva, resp. dlouhodobý hmotný majetek se v roce 2009 podílel na bilanční sumě 92,06 %. Oběžná aktiva pak představovala podíl ve výši 7,94 %. Největší podíl na celkových pasivech zaujímalo jmění účetní jednotky ve výši 92,69 %. Oproti tomu cizí zdroje představovaly podíl pouze 4,75 %.

Vertikální analýza aktiv a pasiv v roce 2010

V roce 2010 nedošlo k výrazné změně ve struktuře aktiv a pasiv. Největší podíl na bilanční sumě má opět dlouhodobý hmotný majetek (92,16 %) a finanční majetek (6,88 %). U cizích zdrojů se podíl na bilanční sumě zvýšil z původních 4,75 % na hodnotu 5,34 %.

Tab. č. 9: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Název položky	2009 v tis. Kč	podíl v %	2010 v tis. Kč	podíl v %
NÁKLADY CELKEM	24 528	100,00	24 622	100,00
Spotřeba materiálu	1 882	7,67	2 178	8,85
Spotřeba energie	3 180	12,96	2 780	11,29
Opravy a udržování	483	1,97	643	2,61
Cestovné	46	0,19	28	0,11
Ostatní služby	849	3,46	932	3,79
Mzdové náklady	13 126	53,51	12 519	50,84
Zákonné sociální pojištění	4 348	17,73	4 205	17,08
Jiné sociální pojištění	55	0,22	51	0,21
Zákonné sociální náklady	261	1,06	247	1,00
Jiné ostatní náklady	20	0,08	11	0,04
Odpisy dlouhodobého majetku	131	0,53	727	2,95
Ostatní náklady z činnosti	146	0,60	282	1,15
Finanční náklady	0	0,00	17	0,07
VÝNOSY CELKEM	24 530	100,00	24 640	100,00
Tržby z prodeje služeb	1 932	7,88	1 939	7,87
Výnosy z pronájmu	0	0,00	544	2,21
Zúčtování fondů	100	0,41	340	1,38
Ostatní výnosy z činnosti	3 594	14,65	2 487	10,09
Úroky	2	0,01	1	0,00
Příspěvky a dotace na provoz	18 902	77,06	19 329	78,45
Výsledek hospodaření před zdaněním	3	0,01	18	0,07
Výsledek hospodaření po zdanění	3	0,01	18	0,07

Zdroj: Vlastní zpracování

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty byla sestavena tak, že podíl jednotlivých položek nákladů byl vztažen k celkové sumě nákladů a podíl jednotlivých položek výnosů byl vztažen k celkové sumě výnosů.

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty v roce 2009

Největší položkou v nákladech jsou mzdové náklady, které představují podíl ve výši 53,51 %. Následuje zákonné sociální pojištění (17,73 %), spotřeba energie (12,96 %) a poté spotřeba materiálu (7,67 %). Významnou položkou v oblasti výkonů jsou samozřejmě příspěvky a dotace na provoz, jejichž podíl na výnosech činí 77,06 %. Další významnou položkou jsou však ostatní výnosy z činnosti, které představují podíl ve výši 14,65 %. Jedná se zejména o výnosy z pronájmu prostor budov Obchodní akademie Žatec a příjmy z provozu školní jídelny. Tržby z prodeje služeb představují podíl ve výši 7,88 %.

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty v roce 2010

Jak z tabulky vyplývá, struktura nákladů a výnosů v roce 2010 neprošla oproti roku 2009 výraznou změnou. Největší položkou v nákladech zůstávají mzdové náklady (50,84 %) a zákonné sociální pojištění (17,08 %). Ve výnosech jsou to příspěvky a dotace na provoz (78,45 %) a ostatní výnosy z činnosti (10,09 %). Tržby z prodeje služeb v roce 2010 představují podíl ve výši 7,87 %, který je téměř stejný jako v roce 2009. Ve výkazu zisku a ztráty se však v roce 2010 objevily výnosy z pronájmu s podílem 2,21 %. Jedná se o pronájem tělocvičny a ostatních prostor budovy školy. Důvodem odděleného sledování výnosů z pronájmu v roce 2010 je změna zveřejňování této položky ve výkazu.

5.2 Poměrová analýza

V následujících kapitolách budou stručně vysvětleny poměrové ukazatele finanční analýzy nepodnikatelských subjektů, které budou doplněny o konkrétní údaje Obchodní akademie Žatec. Poměrová analýza bude provedena za období 2007 až 2010.

5.2.1 Ukazatele autarkie

Autarkie odráží míru soběstačnosti neziskové organizace. Míru autarkie lze sledovat ze dvou pohledů – výnosově nákladový nebo příjmově výdajový pohled.

Autarkie na bázi výnosů a nákladů

Tento ukazatel obsahuje účetní principy a lze ho vypočítat podle následujícího vzorce.

$$A_{HV-H\check{c}} = \frac{V_{H\check{c}}}{N_{H\check{c}}} * 100 \quad (1)$$

kde: $A_{HV-H\check{c}}$ autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi,
 $V_{H\check{c}}$ výnosy z hlavní činnosti,
 $N_{H\check{c}}$ náklady z hlavní činnosti.

Autarkie hlavní činnosti na bázi nákladů a výnosů odráží míru, ve které je příspěvková organizace soběstačná pokrýt své náklady z dosažených výnosů. Výsledek je uveden v procentech. Ukazatel se týká pouze hlavní činnosti. Pokud je ukazatel roven 100 %, jedná se o pozitivní vývoj. V případě nižších hodnot je organizace neschopna pokrýt své

náklady prostřednictvím dosahovaných výnosů. Při hodnotách vyšších než 100 % je nutné zvážit využití prostředků i pro jiné účely.

Autarkie na bázi příjmů a výdajů

Tento ukazatel je vázán na tok peněžních prostředků, přičemž může být konstruován při zahrnutí pouze provozních (neinvestičních) toků, investičních toků nebo celkových (investičních i neinvestičních) toků.

$$A_{CF} = \frac{P_y}{V_e} * 100, \text{ resp. } A_{CF} = \frac{NIP_y}{NIV_e} * 100 \quad (2)$$

kde: A_{CF} autarkie na bázi příjmů a výdajů celkem,

P_y příjmy,

V_e výdaje,

NIP_y neinvestiční (provozní) příjmy,

NIV_e neinvestiční (provozní) výdaje.

Interpretace výsledků je opět na stejném principu jako u předchozího ukazatele. Je-li výsledek větší než 100 %, je organizace schopna dostatečně pokrýt výdaje prostřednictvím svých příjmů a opačně. [2]

Tab. č. 10: Ukazatelé autarkie

Položka	2007	2008	2009	2010
Výnosy hlavní činnosti (v tis. Kč)	18 493	18 524	20 150	20 745
Náklady hlavní činnosti (v tis. Kč)	18 478	18 454	20 148	20 737
Autarkie (v %)	100,08	100,38	100,01	100,04

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota ukazatele autarkie se v letech 2007 až 2010 pohybuje okolo 100 %, což poukazuje na to, že Obchodní akademie Žatec je v rámci své hlavní činnosti soběstačná. Znamená to, že je schopna pokrýt veškeré své výdaje.

5.2.2 Ukazatelé likvidity

Likvidita je definována jako schopnost podniku plnit své závazky. Rozlišujeme tři druhy likvidity:

- běžná likvidita (current ratio) – optimální výše 1,5 – 2,0

$$CR = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3)$$

- pohotová likvidita (quick ratio) – optimální výše 1 – 1,5

$$QR = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (4)$$

- okamžitá (peněžní) likvidita (cash-position ratio) – optimální výše 0,9 – 1

$$CP = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (5)$$

Výběr ukazatele záleží také na tom, v jaké míře se v dané příspěvkové organizaci vyskytují zásoby a pohledávky. [2] Následující tabulka zachycuje vývoj likvidit Obchodní akademie Žatec.

Tab. č. 11: Ukazatelé likvidity (v tis. Kč)

Položka	2007	2008	2009	2010
Oběžná aktiva	3 602	3 619	3 621	3 509
Zásoby	129	135	159	155
Peněžní prostředky	2 897	3 057	3 324	3 082
Krátkodobé závazky	1 978	1 967	2 165	2 392
Běžná likvidita	1,821	1,840	1,673	1,467
Pohotová likvidita	1,756	1,771	1,599	1,402
Peněžní likvidita	1,465	1,554	1,535	1,288

Zdroj: Vlastní zpracování

Běžná likvidita se v letech 2007 až 2010 udržuje v doporučených hodnotách pro ziskové organizace. Přesto dochází k jejímu poklesu. Běžná likvidita v roce 2007 činila 1,821, zatímco v roce 2010 je to už 1,467. Pohotová a peněžní likvidita však doporučené hranice překračují. Znamená to, že Obchodní akademie Žatec má příliš mnoho finančních prostředků, které jsou vázány v pohledávkách, resp. na běžném účtu. Tato situace je však vyvolána charakterem organizace, neboť školské příspěvkové organizace musí mít své jmění (peněžní fondy) uloženy na běžných účtech. Nelze tedy tyto prostředky výrazně snížit nebo je použít pro investování, jak je tomu u podnikatelských subjektů.

Z hlediska likvidity je zajímavý také ukazatel pracovního kapitálu, který je absolutním ukazatelem likvidity, resp. stavovou veličinou. Pracovní kapitál lze definovat jako část oběžných aktiv, která je financována z dlouhodobých zdrojů. [10]

Tab. č. 12: *Pracovní kapitál (v tis. Kč)*

Položka	2007	2008	2009	2010
Oběžná aktiva	3 602	3 619	3 621	3 509
Krátkodobé závazky	1 978	1 967	2 165	2 392
Pracovní kapitál	1 624	1 652	1 456	1 117

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše pracovního kapitálu je v letech 2007 až 2010 příznivá, neboť se nachází v kladných hodnotách. Přesto dochází v uvedeném období k poklesu pracovního kapitálu. V roce 2007 dosahoval částky 1.624 tis. Kč, v roce 2010 poklesl na hodnotu 1.117 tis. Kč. Je to způsobeno nárůstem krátkodobých závazků, neboť výše oběžných aktiv se udržuje na přibližně stejné úrovni.

5.2.3 Ukazatelé aktivity

Cílem ukazatelů aktivity je zjistit, jak efektivně podnik využívá svá aktiva. Ukazatele lze sestavit ve dvou podobách jako rychlost obratu nebo dobu obratu. Obecně se považuje za příznivé, pokud dochází k růstu ukazatele obratu a k poklesu ukazatele doby obratu. Pro potřeby příspěvkové organizace lze definovat tyto ukazatele aktivity.

Obrat kapitálu

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{výnosy}}{\text{kapitál}} \quad (6)$$

Tento ukazatel hodnotí výnosnost celkového kapitálu použitého při činnosti organizace, přičemž cílem je maximalizace tohoto ukazatele.

Doba obratu zásob (DOZ)

$$\text{DOZ} = \frac{\text{průměrné zásoby}}{\text{výnosy}/365} \quad (7)$$

Ukazatel udává, jak dlouho jsou finanční prostředky vázány ve formě zásob. U tohoto ukazatele je požadován pokles.

Doba obratu pohledávek (DOP)

$$\text{DOP} = \frac{\text{průměrné pohledávky}}{\text{výnosy}/365} \quad (8)$$

Použití tohoto ukazatele je vhodné u příspěvkových organizací, které mají vysokou hodnotu pohledávek. Žádoucí je pokles ukazatele.

Doba obratu závazků (DOZá)

$$\text{DOZá} = \frac{\text{průměrné závazky}}{\text{výnosy}/365} \quad (9)$$

Ukazatel doby obratu závazků udává průměrný počet dní, během nichž zůstává organizace dlužna svým dodavatelům. Požadován je růst tohoto ukazatele.

Poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a závazků

$$\text{Poměr dob obratu} = \frac{\frac{\emptyset Po}{PV}}{\frac{\emptyset Zv}{PN}} \quad (10)$$

kde: $\emptyset Po$ průměrná hodnota krátkodobých pohledávek,

$\emptyset Zv$ průměrná hodnota krátkodobých závazků,

PV provozní výnosy celkem,

PN provozní náklady celkem.

„Ukazatel zjišťující míru souladu mezi dobou splatnosti pohledávek a dobou splatnosti závazků, a to ve vazbě na provozní výnosy a provozní náklady.“ [2, s. 124] V případě vyrovnaného stavu by měl ukazatel dosahovat hodnoty jedna.

Tab. č. 13: Ukazatele aktivity (v tis. Kč)

Položka	2007	2008	2009	2010
Výnosy celkem	22 168	22 721	24 530	24 640
Provozní výnosy	4 850	5 289	5 626	5 310
Provozní náklady	22 124	22 651	24 527	24 603
Kapitál	6 153	6 324	45 616	44 773
Zásoby	129	135	159	155
Krátkodobé pohledávky	576	427	138	272
Krátkodobé závazky	1 978	1 967	2 165	2 392
Obrat kapitálu	3,603	3,593	0,538	0,550
Doba obratu zásob	2,124	2,169	2,366	2,296
Doba obratu pohledávek	9,484	6,860	2,053	4,029
Doba obratu závazků	32,568	31,599	32,215	35,433
Poměr dob obratů	1,328	0,930	0,278	0,527

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrat kapitálu dosahoval v roce 2007 a 2008 přibližně hodnoty 3,6. V následujících dvou letech 2009 a 2010 však jeho hodnota poklesla na 0,5. Důvodem není pokles výnosů, ale nárůst kapitálu způsobený navýšením jmění účetní jednotky. Doba obratu pohledávek je relativně nízká. V uvedených letech 2007 až 2010 se pohybovala v rozmezí 2,124 až 2,296. Naproti tomu doba obratu závazků vykazuje rostoucí tendenci. V roce 2010 byla průměrná doba úhrady závazků přibližně 35 dní. Znamená to, že Obchodní akademie Žatec postupně prodlužuje dobu, během které čerpá dodavatelský úvěr. Poměr doby obratu pohledávek a závazků vykazuje v letech 2008 až 2010 hodnoty nižší než 1, což znamená, že organizace může zvyšovat dobu splatnosti svých pohledávek bez ohrožení platební schopnosti.

5.2.4 Ukazatelé rentability

Ukazatelé rentability vyjadřují schopnost podniku zhodnotit vložené prostředky. Lze je vypočítat jako poměr zisku ke zdrojům, které byly vynaloženy na jeho dosažení. K výpočtu je možné použít různé ziskové kategorie – EAT, EBT, EBIT, EBDIT. U podnikatelských subjektů se nejčastěji používají tyto ukazatele:

- rentabilita úhrnných vložených prostředků – rentabilita aktiv (ROA),
- rentabilita vlastního kapitálu (ROE),
- rentabilita tržeb (ROS).

Příspěvkové organizace však nejsou založené za účelem dosahování zisku, proto je použití těchto ukazatelů diskutabilní a nejeví se jako příliš vhodné. Jediným případem jejich oprávněného použití je situace, kdy příspěvkové organizace provozují navíc doplňkovou činnost, jejímž cílem je právě dosahování zisku. V takovém případě je možné použít pro analýzu rentability například tyto ukazatele: [2]

- rentabilita nákladů doplňkové činnosti,
- míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti,
- CF – rentabilita provozních příjmů z doplňkové činnosti,
- haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu ke zlomovému faktoru (ψ),
- variátor celkových nákladů.

Pro analýzu rentability v Obchodní akademii Žatec byly použity pouze níže uvedené ukazatele.

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti ($R_{D\check{c}}$)

$$R_{D\check{c}} = \frac{HV_{D\check{c}}}{N_{D\check{c}}} \quad (11)$$

kde: $HV_{D\check{c}}$ hospodářský výsledek doplňkové činnosti,

$N_{D\check{c}}$ náklady doplňkové činnosti.

Jedná se o nejrychleji sestavitelný ukazatel hospodaření příspěvkové organizace z doplňkové činnosti. Hodnota ukazatele by se neměla dostat do záporné oblasti.

Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ

$$HUN = \frac{N_{D\check{c}}}{V_{D\check{c}}}$$

$$HUN - \psi \rightarrow \min. \quad (12)$$

kde: HUN..... haléřový ukazatel,
N_{DČ} náklady doplňkové činnosti,
V_{DČ} výnosy doplňkové činnosti,
 ψ zlomový faktor = 0,6180339.

Haléřový ukazatel má smysl pouze u doplňkové činnosti, neboť právě ona je realizována za účelem tvorby zisku. Čím je hodnota haléřového ukazatele blíže zlomovému faktoru, tím je hospodaření doplňkové činnosti efektivnější. U neziskových organizací nebývá zvykem, aby hodnotu zlomového faktoru překročily, avšak není to vyloučené. [2]

Tab. č. 14: Ukazatelé rentability (v tis. Kč)

Položka	2007	2008	2009	2010
Výnosy doplňkové činnosti	3 674	4 197	4 380	3 895
Náklady doplňkové činnosti	3 646	4 197	4 380	3 885
HV doplňkové činnosti	29	0	0	10
Rentabilita nákladů	0,008	0,000	0,000	0,003
HUN	0,992	1,000	1,000	0,997
Rozdíl	0,374	0,382	0,382	0,379

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak vyplývá z předchozí tabulky, rentabilita nákladů je v letech 2007 až 2010 téměř nulová. V roce 2008 a 2009 dosáhla Obchodní akademie Žatec dokonce nulového výsledku hospodaření z doplňkové činnosti. Haléřový ukazatel se pohybuje kolem hodnoty jedna. Rozdíl oproti zlomovému faktoru je stále markantní. V této situaci by měla organizace zvážit rozvoj své doplňkové činnosti.

Variátor celkových nákladů

$$var_N = \frac{\frac{N_{t+1}-N_t}{N_t}}{\frac{V_{t+1}-V_t}{V_t}} \quad (13)$$

kde: N_{t+1} celkové náklady v období t+1,
 N_t celkové náklady v období t,
 V_{t+1} celkové výnosy v období t+1,
 V_t celkové výnosy v období t.

Variátor celkových nákladů porovnává náklady a výnosy. Je-li hodnota variátoru větší nebo rovna jedné, dochází k dynamičtějšímú růstu nákladů než výnosů a je nutné zvýšit dotace či příjmy plynoucí organizaci. Je-li hodnota menší než jedna, tempo růstu výnosů je vyšší a lze tedy buď snížit přísun finančních prostředků, nebo rozšířit produkci. [2]

Tab. č. 15: *Variátor celkových nákladů (v tis. Kč)*

Položka	2007/2008	2008/2009	2009/2010
N_{t+1}	22 651	24 528	24 622
N_t	22 124	22 651	24 528
V_{t+1}	22 721	24 530	24 640
V_t	22 168	22 721	24 530
var_N	0,955	1,041	0,855

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota variátoru celkových nákladů byla v prvním období pod hodnotou jedna, v dalším období dosahoval ukazatel hodnoty 1,041. V posledním období se jeho výše opět snížila pod úroveň jedné. V rozboru vývoje nákladů a výnosů je vidět, že dochází nejen k růstu nákladů, ale i výnosů.

5.2.5 Ukazatelé financování (zadluženosti)

Ukazatelé zadluženosti měří rozsah, ve kterém je financování organizace zajištěno z cizích zdrojů. Jejich úkolem je tedy poskytnout informaci o míře zadlužení, resp. o struktuře vlastního a cizího kapitálu. U příspěvkových organizací je však odlišná struktura cizích zdrojů, které jsou tvořené zvláště závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, závazky z titulu placení zdravotního a sociálního pojištění a závazky vůči finančnímu úřadu. Dále se do cizích zdrojů řadí také krátkodobé přijaté zálohy a ostatní krátkodobé závazky včetně časového rozlišení. Pro hodnocení míry financování lze použít následující ukazatele.

- koeficient samofinancování (Equity Ratio) – míra finanční nezávislosti

$$ER = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celkový kapitál}} \quad (14)$$

- celková zadluženost (Debt Ratio) – míra věřitelského rizika

$$DR = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celkový kapitál}} \quad (15)$$

- koeficient zadluženosti (Debt-Equity Ratio)

$$DER = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (16)$$

Tab. č. 16: Ukazatelé zadluženosti (v tis. Kč)

Položka	2007	2008	2009	2010
Pasiva	6 153	6 324	45 616	44 773
Vlastní kapitál	4 175	4 357	43 452	42 381
Celkový cizí kapitál	1 978	1 967	2 165	2 392
Dlouhodobý cizí kapitál	0	0	0	0
Koeficient samofinancování	0,679	0,689	0,953	0,947
Celková zadluženost	0,321	0,311	0,047	0,053
Koeficient zadluženosti	0,474	0,451	0,050	0,056

Zdroj: Vlastní zpracování

Doporučená hodnota pro celkovou zadluženost je 0,5. Škola udržuje celkovou zadluženost v letech 2007 až 2010 pod touto hranicí. Také koeficient zadluženosti, který vyjadřuje podíl cizího kapitálu na vlastním kapitálu, v uvedených letech klesá. Je to způsobeno výrazným nárůstem vlastního kapitálu v podobě nemovitostí. Obchodní akademie Žatec nevyužívá pro své financování žádné dlouhodobé cizí zdroje. Důvodem nízkého zadlužení je nejenom charakter organizace, ale i struktura závazků.

6 Analýza financování a hospodaření Obchodní akademie Žatec

Finanční hospodaření Obchodní akademie Žatec bude analyzováno za období 2007 až 2010, přičemž rok 2010 bude následně podrobněji rozpracován. Jako podklady poslouží vnitřní dokumenty organizace, účetní výkazy a výroční zprávy. Rozvaha a výsledovka Obchodní akademie Žatec pro rok 2010 jsou uvedeny v příloze B a C.

6.1 Analýza hospodářského výsledku v letech 2004-2010

V následující tabulce je zachycen vývoj hospodářského výsledku v letech 2004 až 2010. Jak vyplývá z rozboru, hospodářský výsledek vykazuje klesající tendenci. Jedním z důvodů tohoto trendu je pokles počtu žáků a s tím spojený pokles finančních prostředků poskytovaných zřizovatelem. Od roku 2005 zajišťuje škola také provoz krytého bazénu, jehož hospodaření je pro školu nákladné.

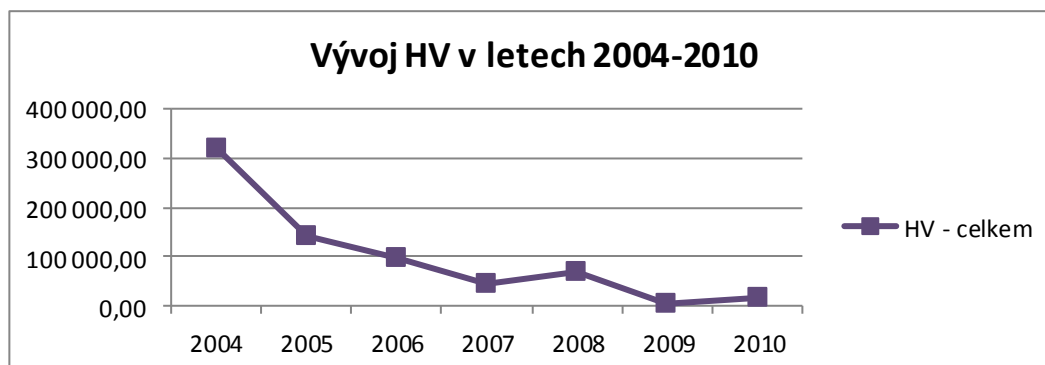
Tab. č. 17: *Hospodářský výsledek v letech 2004-2010*

Rok	Hospodářský výsledek
2004	318 362,17
2005	140 723,66
2006	98 810,01
2007	43 734,90
2008	70 824,04
2009	2 843,24
2010	18 252,53

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj hospodářského výsledku zachycuje také následující graf.

Obr. č. 3: *Vývoj HV v letech 2004-2010*

Zdroj: Vlastní zpracování

6.2 Analýza dotací v letech 2007-2010

Obchodní akademie Žatec získává tři typy dotací – dotace na přímé náklady, provozní dotace a účelové dotace. Jejich vývoj je zachycen v následující tabulce.

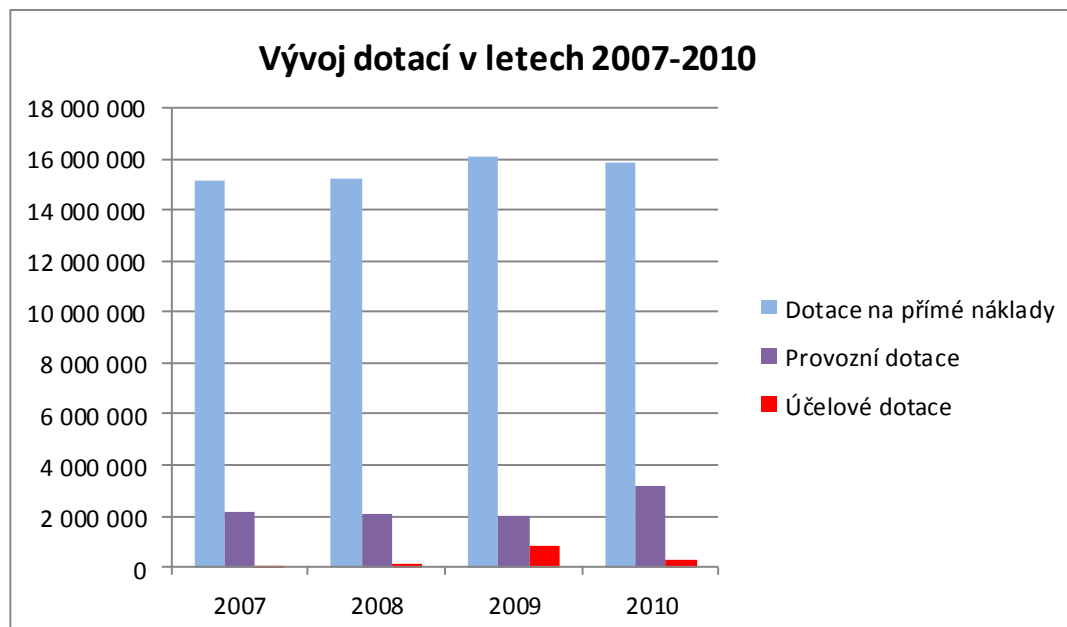
Tab. č. 18: Vývoj dotací v letech 2007-2010

Položka	2007	2008	2009	2010
Dotace na přímé náklady	15 136 440	15 247 680	16 110 990	15 868 740
Provozní dotace	2 157 000	2 092 000	1 973 000	3 179 892
Účelové dotace	19 000	86 670	818 000	280 078
CELKEM	17 312 440	17 426 350	18 901 990	19 328 710

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší podíl na celkových dotacích tvoří dotace na přímé náklady. Z těchto prostředků financuje škola například učební pomůcky a platy zaměstnancům. Zvyšující se dotace v období 2007 až 2010 jsou vyvolány rostoucími náklady, zejména mzdovými náklady a spotřebou energie. Oproti roku 2008 jsou náklady na energie v roce 2009 vyšší o 235.000 Kč. Nárůst nákladů je způsobený nejen vyšší spotřebou s ohledem na počasí, ale zejména zvýšením ceny plynu.

Obr. č. 4: Vývoj dotací v letech 2007-2010

Zdroj: Vlastní zpracování

6.3 Analýza hospodaření OA Žatec v roce 2010

V roce 2010 hospodařila Obchodní akademie Žatec s finančními prostředky v celkové výši 19.328.710 Kč. Na přímé náklady získala škola prostředky ve výši 15.868.740 Kč (viz tabulka č. 19). Od Krajského úřadu Ústí nad Labem obdržela dodatečně účelovou dotaci „Financování odměn pro hodnotitele písemných prací státní maturitní zkoušky“ v celkové výši 14.178 Kč. Škola dále obdržela účelovou dotaci „Příspěvek na dojíždění žáků“ ve výši 265.900 Kč a provozní dotaci v konečné částce 3.179.892 Kč. Tato dotace byla totiž v září roku 2010 navýšena o částku 497 tis. Kč, která byla poté použita na provoz osobního výtahu a na vybavení počítačové učebny pro výuku grafických předmětů.

Tab. č. 19: *Přímé náklady na vzdělávání*

Položka	Výnosy	Náklady	Rozdíl
	poskytnuto	skutečně použito	
Platy	11 452 880	11 452 880	0
OPPP	80 000	80 000	0
Odvody	3 921 180	3 920 224	-956
FKSP	229 070	229 058	- 12
ONIV přímé	185 610	186 578	968
CELKEM	15 868 740	15 868 740	0

Zdroj: Vnitřní dokumenty Obchodní akademie Žatec [22]

V roce 2010 došlo k následujícím změnám na účtech peněžních fondů Obchodní akademie Žatec.

Tab. č. 20: *Peněžní fondy*

Peněžní fondy organizace	Číslo účtu	Stav k 1.1.2010	Tvorba 2010	Čerpání	Stav k 31.12.2010	Změna stavu
FKSP	412	156 361	247 487	236 628	167 220	10 859
Fond odměn	411	138 970	0	0	138 970	0
Rezervní fond I	413	733 083	843	733 926	0	-733 083
Rezervní fond II	414	0	767 104	259 892	507 212	507 212
Investiční fond	416	142 449	726 396	868 279	566	-141 883

Zdroj: Vnitřní dokumenty Obchodní akademie Žatec [22]

Obchodní akademie Žatec obdržela v průběhu roku 2010 také dary v celkové výši 107.422 Kč. Jednalo se zejména o finanční dary maturitních tříd a věcné dary od profesorů.

Jak již bylo výše zmíněno, Obchodní akademie Žatec v rámci své doplňkové činnosti provozuje plavecký krytý bazén. Provoz bazénu je však rozdělen v poměru 1/5 hlavní činnosti a 4/5 doplňková činnost. Náklady na výuku plavání, které činí 1/5 z celkových nákladů na provoz bazénu, jsou financovány z prostředků na provoz školy. Výnosy jsou nulové. V této oblasti tak vykazuje škola každoročně ztrátu. V roce 2010 byla ztráta ve výši 563.679,79 Kč. Zbylé 4/5 provozních nákladů, které se řadí již do doplňkové činnosti, financuje město Žatec. Mzdové náklady jsou hrazeny z tržeb ze vstupného. Hospodářský výsledek lze tedy získat pouze z rozdílu mezi tržbami ze vstupného a mzdovými náklady. Pokud by však škola dosáhla kladného hospodářského výsledku, ponížila se o tyto prostředky část ze 4/5 nákladů, které hradí město Žatec. Z tohoto důvodu vykazuje Obchodní akademie Žatec nulový hospodářský výsledek i za tuto činnost. V roce 2007 byl navíc zahájen tzv. letní provoz bazénu, který je však plně hrazen z rozpočtu města Žatec. Obchodní akademie Žatec se na tomto provozu nepodílí, tudíž každoročně vykazuje nulový hospodářský výsledek. Poslední činností, v rámci doplňkového hospodaření školy, je pořádání nejrůznějších kurzů. Jedná se zpravidla o rekvalifikační kurzy, které pořádá Úřad práce v Lounech.

Následující tabulka zachycuje přehled nákladů, výnosů a hospodářských výsledků za jednotlivé činnosti Obchodní akademie Žatec. Jak z tabulky vyplývá, škola dosahuje kladného hospodářského výsledku pouze za provoz školy, kde výnosem je zejména pronájem tělocvičen, nebytových prostor (kantýna, plocha pro nápojový a kombinovaný automat, plocha k reklamě) a bytových prostor ve vile.

Tab. č. 21: Hospodářský výsledek

Činnost	Náklady	Výnosy	HV
HLAVNÍ ČINNOST	20 736 756,93	20 744 869,46	8 112,53
HČ - přímé náklady	15 868 740,00	15 868 740,00	0,00
HČ - účelové dotace	14 178,00	14 178,00	0,00
HČ - provozní prostředky	4 853 838,93	4 861 951,46	8 112,53
z toho: škola	3 446 142,50	4 269 209,46	823 066,96
školní jídelna	844 016,64	592 742,00	-251 274,64
bazén 1/5	563 679,79	0,00	-563 679,79
DOPLŇKOVÁ ČINNOST	3 884 647,09	3 894 787,09	10 140,00
DČ - bazén - běžný provoz	3 287 364,42	3 287 364,42	0,00
DČ - bazén - letní provoz	507 933,67	507 933,67	0,00
DČ - kurzy	89 349,00	99 489,00	10 140,00
CELKEM	24 621 404,02	24 639 656,55	18 252,53

Zdroj: Vnitřní dokumenty Obchodní akademie Žatec [22]

Obchodní akademie Žatec, jakožto příspěvková organizace eviduje odděleně náklady a výnosy hlavní a doplňkové činnosti.

Tab. č. 22: *Náklady OA Žatec v roce 2010*

NÁKLADY	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Celkem
501 - Spotřeba materiálu	1 872 980,15	305 322,19	2 178 302,34
502 - Spotřeba energie	1 264 348,90	1 515 773,47	2 780 122,37
511 - Opravy a udržování	360 343,97	282 771,92	643 115,89
512 - Cestovné	27 956,00	0,00	27 956,00
518 - Služby	680 974,86	251 030,11	932 004,97
521 - Mzdy	11 543 305,00	976 341,00	12 519 646,00
524 - Zákonné soc. pojištění	3 923 768,50	280 978,00	4 204 746,50
525 - Jiné soc. pojištění	48 470,00	3 488,00	51 958,00
527 - Zákonné soc. náklady	229 266,50	18 220,00	247 486,50
528 - Jiné soc. náklady	10 666,00	0,00	10 666,00
549 - Ostatní náklady	281 678,00	0,00	281 678,00
551 - Odpisy	475 673,60	250 722,40	726 396,00
569 - Ostatní finanční náklady	17 325,45	0,00	17 325,45
CELKEM	20 736 756,93	3 884 647,09	24 621 404,02

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší podíl na nákladech zauímají mzdové náklady, zákonné sociální pojištění, spotřeba energie a materiálu:

- mzdové náklady – 50,85 %
- zákonné sociální pojištění – 17,08 %
- spotřeba energie – 11,29 %
- spotřeba materiálu – 8,85 %
- zbylé náklady – 11,93 %

Největší položkou ve **spotřebě materiálu** představuje spotřeba jednorázových papírových ručníků a toaletní papír. Z kancelářských potřeb se jedná o tonery do tiskáren a kopírek a spotřeba kancelářského papíru. Náklady na pořízení potravin pro studenty jsou plně hrazeny strážníky. U zaměstnanců tato částka představuje polovinu nákladů na potraviny, kterou organizace hradí svým zaměstnancům formou příspěvku z fondu kulturních a sociálních potřeb. Do spotřeby materiálu je zahrnuto také pořízení drobného dlouhodobého majetku v podobě studentských lavic a židlí v celkové částce 254.625 Kč. Pořízení učebních pomůcek představuje částku 493.476,92 Kč.

Významnou položkou je také spotřeba čisticích prostředků, jejíž hodnota činí 68.215,9 Kč. **Spotřeba energie** se udržuje na ustálené výši, neboť se řídí cenou energií. Z částky **opravy strojů a zařízení** byla největší položkou oprava osobního výtahu. Drobné úpravy byly prováděny svépomocí, kterou zajišťuje školník. Do skupiny nákladů v podobě služeb lze zařadit např. náklady na propagaci školy, poplatky za připojení k internetu, využití právní služby či nejrůznější revize. K ostatním nákladům z činnosti lze zařadit také pojistné za pojištění movitých věcí – živel a krádež u České pojišťovny, a. s.

Výnosy Obchodní akademie Žatec za rok 2010 v členění na hlavní a vedlejší činnost jsou zachyceny v následující tabulce.

Tab. č. 23: Výnosy OA Žatec v roce 2010

VÝNOSY	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Celkem
602 - Tržby z prodeje služeb	555 350,00	1 383 974,00	1 939 324,00
603 - Výnosy z pronájmu	467 500,00	77 006,00	544 506,00
648 - Zúčtování fondů	339 967,80	0,00	339 967,80
649 - Přefakturace MÚ Žatec	0,00	2 430 477,09	2 430 477,09
649 - Ostatní výnosy z činnosti	52 628,09	3 330,00	55 958,09
662 - Úroky	713,57	0,00	713,57
672 - Dotace	19 328 710,00	0,00	19 328 710,00
CELKEM	20 744 869,46	3 894 787,09	24 639 656,55

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší podíl na výnosech zaujímají dotace a příspěvky na provoz v celkové výši 19.328.710 Kč. Tržby z prodeje služeb představují 7,87 % z celkových nákladů Obchodní akademie Žatec. V hlavní činnosti organizace jsou významnou položkou také výnosy z pronájmu. Jedná se o pronájem tělocvičen, bytových a nebytových prostor nacházejících se v budovách Obchodní akademie Žatec.

7 Plán investic

Obchodní akademie Žatec každoročně sestavuje plán investic, který předkládá na stanovených formulářích svodnému odboru (školství, mládeže a tělovýchovy). V plánu je uveden přehled na jaké akce, v jaké výši a v jakém časovém horizontu požaduje škola investiční prostředky po zřizovateli. Svodný odbor na základě svého úsudku předkládá tyto požadavky investičnímu odboru ke zpracování. Investiční záměry se poté projednávají v Radě Ústeckého kraje a následuje rozhodnutí o zařazení do rozpočtu na stanovená období. Z praxe vyplývá, že požadavky je nutno předkládat opakovaně po několik let.

Pro realizaci požadovaných investic má škola k dispozici dva zdroje financování, a to vlastní prostředky z investičního fondu a prostředky od zřizovatele. Z vlastních zdrojů pořizuje škola zpravidla dlouhodobý hmotný majetek, který je potřebný k provozu školy. Z investičního fondu jsou také hrazeny nezbytně nutné opravy, na které nestačí provozní dotace.

V roce 2007 byly předloženy následující investiční záměry:

- rekonstrukce elektroinstalace v tělocvičně školy,
- výměna krytiny na budově školy,
- odstranění vlhkosti v suterénu vily, následná rekonstrukce sklepů,
- fasáda budovy školy včetně zateplení,
- vybudování bezbariérového přístupu,
- vybudování hygienických kabin a zajištění úklidových komor,
- výměna oken a dveří za plastové.

Doposud (tj. do roku 2011) byly schváleny či realizovány pouze níže uvedené investiční záměry.

Výměna oken a dveří

Projekt, o který škola žádala již několik desítek let, byla výměna oken a dveří hlavní budovy školy a vily, která se uskutečnila na podzim roku 2009. Jednalo se o výměnu oken za plastová, zejména z důvodu výrazné úspory tepla a energií. Celková částka rekonstrukce činila 5.152 tis. Kč.

Zřízení 3 hygienických kabin a zajištění úklidových komor

Jednalo se o vybudování tří hygienických kabinek pro dívky nad 12 let, což jsou všechny studentky Obchodní akademie Žatec a místností pro úklidové prostředky, které musí být oddělené od toalet. Projekt byl prioritní vzhledem k dodržení požadavků vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 108/2001, kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních zařízení a některých školských zařízení. Projektová dokumentace byla zpracována v listopadu roku 2010. Výběrové řízení zajišťoval investiční odbor Krajského úřadu Ústeckého kraje v lednu roku 2011. Realizace pak proběhla v průběhu letních prázdnin v červenci a srpnu roku 2011. Celková částka rekonstrukce dosáhla výše 800.000 Kč a byla financována z prostředků zřizovatele.

Zateplení hlavní budovy školy a vily, výměna střešní krytiny

Žádost o schválení projektu a přidělení finančních prostředků byla předkládána každoročně od roku 2003. Předpokládané náklady byly odhadnuty na částku 5.600 tis. Kč. Teprve v roce 2010 udělil Krajský úřad Ústeckého kraje povolení pro zpracování projektové dokumentace. Na základě projektové dokumentace však bylo zjištěno, že je nutné provést řadu dalších oprav a rekonstrukcí. Součástí zateplení se tak stalo i odstranění vlhkosti v suterénu budov a výměna vzduchotechniky ve školní kuchyni. Bez těchto oprav by nebylo možné zateplení budov provést. V listopadu 2010 bylo vydáno stavební povolení. Stavba bude tedy spočívat v provedení dodatečného odizolování a zateplení budov, dále ve výměně střešní krytiny na všech budovách včetně zabudování nového hromosvodu. Ve školní jídelně bude realizována výměna vzduchotechniky na odvětrání. Během rekonstrukcí bude také provedena výstavba nového hospodářského objektu – sklad zahradnického náradí. Celá stavba má být dokončena do 31. 12. 2012. Rozpočet této akce byl sestaven v následující podobě. Celková částka činí 43.346.964 Kč v členění:

- hlavní budova – 29.740.319 Kč
- vila – 8.450.741Kč
- malá tělocvična – 4.716.557 Kč
- hospodářský objekt – 439.348 Kč

Rekonstrukce způsobí zhodnocení nemovitostí Obchodní akademie Žatec o částku 782.400 Kč.

V průběhu roku 2011 bude v osmi místnostech provedena výměna koberců za linoleum v celkové částce 170.000 Kč. Peněžní prostředky budou použity z investičního fondu. Důvodem jsou 17 let staré koberce, které již nevyhovují hygienickým požadavkům. Koberce navíc vyžadují každoroční údržbu, která si vyžádá nemalé finanční prostředky. Z tohoto důvodu se Obchodní akademie Žatec rozhodla pro jejich odstranění.

V srpnu 2011 podala Obchodní akademie Žatec žádost na nový investiční záměr pro rok 2012 „Oprava oplocení areálu školy“. Oplocení je v havarijním stavu a je nutné ho zrekonstruovat. Předpokládané náklady činí 1.700 tis. Kč.

Doposud zůstává nevyřízena žádost na vybudování bezbariérového přístupu u hlavního vchodu do školní budovy (sklápěcí výtah – plošina). Záležitost je však náročnější, než se původně jevilo. Bezbariérový přístup by musel být vybudován i v prostorách školy. Předpokládané náklady by tak činily nejméně 2 mil. Kč. Uvedený investiční záměr však zůstává prioritní vzhledem k dodržení požadavků již zmíněné vyhlášky č. 108/2001.

8 Finanční plán

Obchodní akademie Žatec sestavuje každoročně v srpnu finanční plán svého hospodaření na nadcházející rozpočtové období, tzn. na rok dopředu. Návrh finančního plánu poté předkládá zřizovateli. V lednu aktuálního roku se požadavky upřesňují a předkládají zřizovateli ke schválení. „Organizace je povinna hospodařit tak, aby plnila závazné ukazatele stanovené jí zřizovatelem.“ [22, článek XIII.] Finanční plán musí být proto sestaven s vyrovnanými náklady a výnosy se zohledněním plánovaných dotací a příspěvků zřizovatele včetně předpokládaného použití peněžních fondů.

Krajský úřad Ústeckého kraje vydává také dokument „Metodika finančních plánů pro příspěvkové organizace Ústeckého kraje“, který definuje pravidla pro sestavování nejen finančních, ale i odpisových plánů. Finanční plán se sestavuje odděleně za činnost hlavní i doplňkovou, přičemž je nutné ho vytvořit v následující struktuře (pro finanční plán roku 2011): [31]

- skutečnost k 31. 12. za dva předcházející roky 2008 a 2009,
- schválený finanční plán na rok 2010,
- upravený finanční plán roku 2010 s rozdělením na hlavní a doplňkovou činnost,
- skutečnost k 30. 6. 2010 za hlavní a doplňkovou činnost,
- předpokládaná skutečnost k 31. 12. 2010 za hlavní a doplňkovou činnost,
- finanční plán na rok 2011 s rozdělením na hlavní a doplňkovou činnost.

V průběhu roku může docházet k úpravám finančního plánu, a to na základě přesunu prostředků, vzniku nových nákladů či výnosů, havárií či neplánovaných změn v čerpání peněžních fondů.

9 Zhodnocení efektivity financování Obchodní akademie Žatec a možná opatření k jeho zlepšení

Obchodní akademie Žatec využívá ke svému hospodaření prostředky přidělované zřizovatelem, tj. Ústeckým krajem. V roce 2010 získala škola dotace v celkové výši 19.328.710 Kč, které se podílely na financování provozu 78,5 %. Prostředky byly použity na mzdy zaměstnanců, ale také na běžný provoz školy, školní jídelny a bazénu. Celkový hospodářský výsledek Obchodní akademie Žatec byl v roce 2010 kladný a dosahoval výše 18.252,53 Kč. Tento výsledek však není uspokojivý, neboť při hlubším rozboru bylo zjištěno, že hospodaření školní jídelny je ztrátové ve výši 251.274,64 Kč. Za provoz 1/5 bazénu byla vykázána rovněž ztráta ve výši 563.679,79 Kč. Zlepšený výsledek hospodaření byl tedy způsoben pouze kladným hospodářským výsledkem za provoz školy a doplňkové činnosti v podobě kurzů. Obchodní akademie Žatec nevyužívala v analyzovaném období 2007 až 2010 dostatečně svou doplňkovou činnost, a proto byly výnosy z této činnosti jen minimální. Problémem, se kterým se škola potýká již několik let, je financování právě 1/5 provozu bazénu sloužícího k výuce plavání. Náklady na zajištění chodu bazénu jsou hrazené z provozních dotací, které ale škola získává na financování běžného chodu školy a školní jídelny. Zřizovatel ve spolupráci s městem Žatec, které je také spolujednatel krytého bazénu, tuto skutečnost nezohledňuje.

Na podzim roku 2009 byla provedena výměna oken za plastová, což přispělo ke snížení spotřeby energií o 400 tis. Kč a představovalo pokles o 12,58 %. Největší podíl na nákladech školy zaujímají mzdové náklady spolu se zákonným sociálním pojištěním, dále následuje spotřeba energií a materiálu. Další možností jak snížit náklady na energie je zateplení školy včetně výměny střešní krytiny, kde dochází k největším únikům tepla.

Dle ukazatele **autarkie**, který ve všech zkoumaných letech mírně přesahuje 100 %, je Obchodní akademie Žatec ve svém hospodaření poměrně soběstačná. To znamená, že je schopná efektivně využít prostředky, které jí zřizovatel každoročně přidělí. Pokud by však získala vyšší provozní dotace, mohla by je investovat do rozvoje školy, a zvýšit tak svou vybavenost a kvalitu nabízených služeb.

V oblasti **likvidity** je Obchodní akademie Žatec ve srovnání se ziskovou organizací schopná hradit své závazky, na což poukazují i vysoké hodnoty ukazatelů likvidity. Zároveň však dochází k vázání finančních prostředků v jednotlivých formách oběžných aktiv. Zde je nutné poznamenat, že finanční prostředky příspěvkových organizací nelze použít k investování například do cenných papírů, ale musí být uloženy na běžných účtech, neboť se jedná o prostředky peněžních fondů.

V rámci ukazatelů **aktivity** je vhodné zmínit obrat kapitálu, který v letech 2009 a 2010 klesl na hodnotu 0,5 z původních 3,6. Bylo to způsobeno navýšením majetkových fondů, kdy Obchodní akademii Žatec byly navraceny nemovitosti, které do té doby spravoval zřizovatel. Zajímavým ukazatelem je také poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a závazků, který by se měl pohybovat okolo hodnoty jedna. Jeho vývoj však poukazuje na klesající tendenci. Zlepšení ukazatele lze dosáhnout skrze vyšší provozní výnosy a na to navazující vyšší pohledávky, popřípadě snížením krátkodobých závazků.

Rentabilita doplňkové činnosti Obchodní akademie Žatec je nulová. Škola by proto měla výrazně zvýšit výnosy z doplňkové činnosti. V oblasti financování je škola nezávislá. Veškeré financování probíhá prostřednictvím dotací, výnosů či čerpáním z peněžních fondů. Škola nevyužívá cizí zdroje v podobě úvěrů, což se projevuje i na ukazatelích zadluženosti.

Konkrétní doporučení, která vyplývají z přechozího shrnutí hospodaření Obchodní akademie Žatec, jsou nastíněna v následujících kapitolách a dotýkají se zejména úspory nákladů, získání dalších finančních prostředků a rozvoje doplňkové činnosti.

9.1 Povinné dary

Jak bylo již několikrát uvedeno, Obchodní akademie Žatec dostává věcné i finanční dary od maturitních ročníků, firem, zaměstnanců, široké veřejnosti a také rodičů. V případě rodičů se jedná o tzv. dobrovolně povinný příspěvek, který činí minimálně 200 Kč. V současné době je daná částka více než úsměvná. Obchodní akademie Žatec by proto měla zvážit její navýšení, alespoň na minimální hodnotu 500 Kč.

9.2 Projekty MŠMT a Evropské unie

Jednou z možností, jak získat finanční prostředky pro rozvoj školy, jsou projekty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podporované Evropskou unií. V současné době nabízí ministerstvo v rámci strukturálních fondů dva druhy operačních programů:

- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (2007 až 2013)
- OP Výzkum a vývoj pro inovace (2007 až 2013)

Střední školy mohou využít pouze první operační program – Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

V rámci operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ může škola získat prostředky na rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků v oblastech, které se jeví jako problematické. Prostředky lze získat například na rozvoj čtenářské a informační gramotnosti žáků, rozšířenou výuku cizích jazyků, výuku odborného předmětu v cizím jazyce, využití digitální technologie ve výuce, dále také na zdokonalení matematické a finanční gramotnosti žáků. Z projektu lze financovat také podporu pedagogických pracovníků a zavádění nových výukových metod.

Celková částka, která byla vyčleněna na tento program, činí 1.500.000.000 Kč. Škola může minimálně získat na jeden projekt částku ve výši 300.000 Kč. Maximální výše finanční podpory se vypočte dle vzorce: $300.000 + (\text{počet žáků}) * 2.432$. Obchodní akademie Žatec tak může získat částku až 1.104.992 Kč.

Projekt je určen pro všechny střední školy na území České republiky kromě škol na území hlavního města Prahy. Pro získání finančních prostředků musí škola zpracovat projekt, který předloží nejpozději do 30. června 2012.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje také dotační, rozvojové a operační programy, ze kterých lze využít například „Dotační program na podporu realizace aktivit v oblasti prevence rizikového chování“.

9.3 Úsporný režim hospodaření

Obchodní akademie Žatec, jakožto nevýdělečná organizace, získává na svůj provoz omezené finanční prostředky, které vzhledem ke snižujícímu se počtu žáků mírně klesají. Náklady na provoz však každoročně rostou, což je způsobeno stoupajícími cenami za energie a spotřební materiály. Z toho vyplývá, že je nutné přijmout určitá úsporná opatření, která umožní efektivnější hospodaření, v lepším případě přispějí k dobrým hospodářským výsledkům.

Úsporná opatření, která by měla Obchodní akademie zavést, se týkají zejména oblasti spotřeby energií a materiálu. Snižit spotřebu energií lze například tím, že se pořídí úsporné žárovky, nainstaluje se osvětlení na pohybový senzor na chodbách a toaletách. Jako vhodné se jeví i vypínání počítačů v jednotlivých počítačových učebnách během volných hodin v průběhu dne, kdy zde neprobíhá výuka.

Největší úniky tepla nastávají v zimním období, neboť škola nemá dostatečnou tepelnou izolaci. Proto je důležité realizovat projekt zateplení, čímž dojde k úspoře nákladů na topení. Určitým opatřením v této oblasti se stala již uskutečněná výměna oken za plastová, kdy následný energetický audit prokázal, že došlo k výraznému snížení nákladů na teplo. Během zimního období by bylo vhodné kontrolovat stav topení, aby nedocházelo ke zbytečnému vyhřívání místností, které se již nevyužívají. Tím je myšlena například situace, kdy je v některé učebně ukončena výuka již v poledne a nikdo topení nevypne. Teprve až v pozdním odpoledni topení vypne školník při prohlídce školy. Vzhledem k tomu, že škola má plynový kotel, bylo by značnou úsporou, kdyby se topení v dané místnosti vypínalo poslední vyučovací hodinu.

Mezi spotřební materiály se řadí zejména čisticí a úklidové prostředky, kancelářské potřeby, učební pomůcky, popř. drobný majetek účtovaný do nákladů. Omezit množství čisticích a úklidových prostředků je v podstatě velmi rizikové, neboť škola musí zajistit určitou míru hygienické úrovně, což pravidelně kontroluje Krajská hygienická stanice. Obchodní akademie Žatec tuto situaci řeší každým rokem. Dříve se například na toaletách používaly bavlněné ručníky. Na základě nařízení Krajské hygienické stanice musely být nahrazeny papírovými utěrkami. Otázkou zůstává, zda je nákladově úspornější praní ručníků či každodenní doplňování papírových utěrek. V této oblasti

však k podstatné úspoře nákladů nedojde. Za zmínku ale stojí spotřeba toaletního papíru, se kterým žáci výrazně plýtvají, a to nejen pro své hygienické potřeby. Papír namáčejí a hází po sobě, ucpávají toalety apod. Je třeba přijmout opatření, například v podobě jednoduchého kamerového systému, které by zamezilo těmto ztrátám a umožnilo by úspornější spotřebu hygienických prostředků.

Při hledání možností, jak snížit náklady na spotřebu materiálu, je vhodné se zaměřit také na kopírování i tisk, a s tím spojenou spotřebu kancelářského papíru. Množství papíru, které se v průběhu roku spotřebuje, je až neuvěřitelné. Tisknou se rozvrhy, tematické plány, seznamy žáků, informační materiály, písemné práce, dopisy, učební materiály apod. Tisk a kopírování většinou probíhá neekonomicky, tj. jedna strana na jeden list. Současné multifunkční tiskárny dokáží tisknout oboustranně, mají zabudované speciální funkce, které dokáží šetřit barvu či toner. Velkou úsporou je i tisk dvou stránek na jeden list. Je tedy pouze na zaměstnancích, aby si osvojili režim úsporného tisku.

9.4 Doplnková činnost

Velkou přítěží Obchodní akademie Žatec je provoz krytého bazénu. Škola používá na provoz bazénu vlastní zdroje, čímž neustále snižuje jejich objem a nemůže tak plně rozvíjet svou hlavní činnost. Hospodaření za bazén (1/5 tohoto provozu) končí každoročně ztrátou ve výši přibližně 600.000 Kč. Tímto škola ztrácí možnost nakoupit potřebné učební pomůcky. Zbylé 4/5 provozu bazénu vykazují každoročně nulový hospodářský výsledek, čímž doplňková činnost pozbývá smysluplnosti. Na tuto skutečnost škola každoročně upozorňuje zřizovatele a žádá, aby jí poskytl provozní prostředky zvlášť na hlavní činnost vzdělávání a zvlášť na provoz bazénu. Jediným zdrojem v oblasti doplňkové činnosti tak zůstávají nejrůznější kurzy. Bohužel škola neprovádí tuto činnost pravidelně, a proto nemá zaručenou určitou výši hospodářského výsledku. Určitým řešením by mohlo být pravidelné pořádání rekvalifikačních kurzů na základě dlouhodobé smlouvy s Úřadem práce v Lounech či pořádání vzdělávacích kurzů v oblasti informační technologie a výuky cizích jazyků pro širokou veřejnost. Zajímavá se jeví také výuka pedagogického minima v podobě ročního kurzu, o kterou je v dané oblasti značný zájem.

9.5 Hlavní činnost

V rámci hlavní činnosti by se měla Obchodní akademie Žatec zaměřit na oblast školní jídelny, kde každoročně vykazuje ztrátu způsobenou nedostatečně využitou kapacitou. K odstranění tohoto nedostatku by měla škola zvážit revitalizaci nabídky jídel. Možností je například zavedení výběru ze dvou pokrmů, zpočátku i jen po některé dny v týdnu. Strávníci by jistě přivítali modernizaci jídelničky, který je již několik let neměnný. Zajímavým řešením se jeví tematicky zaměřené dny v týdnu. Z hlediska výnosů školní jídelny by mohla být zvýšena cena jídel, která je v současné době pro studenty ve výši 24 Kč za porci a pro zaměstnance 11 Kč za porci.

Obchodní akademie Žatec již několik let pronajímá prostory tělocvičny. Možností pro zvýšení výnosů z této oblasti by mohlo být otevření posilovny pro širokou veřejnost. Posilovna byla vybudována v uplynulých letech a zatím je využívána pouze pro výuku tělesné výchovy.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo analyzovat hospodaření a způsob financování nepodnikatelského subjektu, kterým se stala příspěvková organizace, konkrétně střední škola Obchodní akademie Žatec. V první části diplomové práce tak byla nastíněna právní úprava neziskových organizací, mezi které se řadí již zmíněná příspěvková organizace. Jelikož se však jedná o vzdělávací zařízení, bylo nutné uvést rovněž právní úpravu tzv. školské právnické osoby. Část diplomové práce byla věnována také možnostem financování neziskových organizací. Pozornost z hlediska finančních zdrojů byla zaměřena zvláště na školská zařízení, která jsou výrazně závislá na prostředcích od svého zřizovatele.

Hospodaření Obchodní akademie Žatec včetně účetního systému se řídí téměř stejnými právními předpisy jako ziskové organizace. Výjimkou je však jejich účel založení, neboť příspěvkové organizace prvotně slouží k uspokojování veřejných potřeb. V tomto případě se jedná o vzdělávací činnost. Kromě této hlavní činnosti mohou příspěvkové organizace vykonávat také doplňkovou činnost, kde je jejich prvotním cílem dosáhnout zisku. Hospodaření Obchodní akademie Žatec bylo analyzováno za období 2007 až 2010, přičemž byla použita metodika finanční analýzy upravená pro potřeby neziskových organizací. Výsledky byly porovnávány s parametry pro ziskové subjekty. Z rozboru vyplývá, že výrazným problémem školy je nedostatečně využívaná doplňková činnost, za kterou byl dokonce v letech 2008 a 2009 vykázán nulový hospodářský výsledek. Přestože se škola potýká se ztrátovým provozem krytého bazénu, je schopna efektivně využít dotace od zřizovatele a každoročně vykázat zlepšený hospodářský výsledek, i když jeho výše nedosahuje žádoucí úrovně. Škola by proto měla přistoupit k opatřením, která by zlepšila její hospodaření zejména v doplňkové činnosti. Případný zisk může být poté použit na rozvoj hlavní činnosti a zkvalitnění procesu vzdělávání.

Poslední část diplomové práce je věnována zhodnocení efektivity financování a výsledků finanční analýzy. Zároveň jsou zde uvedeny nejen návrhy pro rozvoj hlavní i doplňkové činnosti, ale také možnosti pro získání dalších finančních prostředků.

Vývoj hospodaření Obchodní akademie Žatec v následujícím období je pro školu velkým otazníkem, neboť dojde ke sloučení se Střední školou zemědělskou a ekologickou v Žatci. Celý proces zahrnuje mnoho administrativních úkonů, mezi které se řadí propojení účetního i pedagogického systému, změna názvu školy včetně loga, změna systému čerpání prostředků z peněžních fondů, vyhotovení nových vnitřních směrnic organizace, sjednocení způsobu odměňování a celkového hospodaření organizace, ale také propouštění zaměstnanců. Nastupující reorganizace obou škol vyvolává v zaměstnancích i žácích mnoho negativních emocí. Přesto by tato změna mohla přinést mnoho pozitivního.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: <i>Výdaje státního rozpočtu na MŠMT v letech 2007-2011 (v Kč)</i>	21
Tab. č. 2: <i>Republikové normativy škol a školských zařízení na rok 2011</i>	23
Tab. č. 3: <i>Krajské normativy Ústeckého kraje pro rok 2011</i>	24
Tab. č. 4: <i>Vývoj počtu žáků</i>	29
Tab. č. 5: <i>Odpisové sazby</i>	34
Tab. č. 6: <i>Horizontální analýza rozvahy</i>	41
Tab. č. 7: <i>Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty</i>	42
Tab. č. 8: <i>Vertikální analýza rozvahy</i>	43
Tab. č. 9: <i>Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty</i>	44
Tab. č. 10: <i>Ukazatelé autarkie</i>	46
Tab. č. 11: <i>Ukazatelé likvidity (v tis. Kč)</i>	47
Tab. č. 12: <i>Pracovní kapitál (v tis. Kč)</i>	48
Tab. č. 13: <i>Ukazatelé aktivity (v tis. Kč)</i>	50
Tab. č. 14: <i>Ukazatelé rentability (v tis. Kč)</i>	52
Tab. č. 15: <i>Variátor celkových nákladů (v tis. Kč)</i>	53
Tab. č. 16: <i>Ukazatelé zadluženosti (v tis. Kč)</i>	54
Tab. č. 17: <i>Hospodářský výsledek v letech 2004-2010</i>	55
Tab. č. 18: <i>Vývoj dotací v letech 2007-2010</i>	56
Tab. č. 19: <i>Přímé náklady na vzdělávání</i>	57
Tab. č. 20: <i>Peněžní fondy</i>	57
Tab. č. 21: <i>Hospodářský výsledek</i>	58
Tab. č. 22: <i>Náklady OA Žatec v roce 2010</i>	59
Tab. č. 23: <i>Výnosy OA Žatec v roce 2010</i>	60

Seznam obrázků

Obr. č. 1: <i>Vývoj počtu narozených dětí v Ústeckém kraji</i>	30
Obr. č. 2: <i>Vývoj tvorby peněžních fondů v letech 2007-2010</i>	39
Obr. č. 3: <i>Vývoj HV v letech 2004-2010</i>	55
Obr. č. 4: <i>Vývoj dotací v letech 2007-2010</i>	56

Seznam použitých zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSFR	Československá federativní republika
EAT	Zisk po zdanění
EBT	Zisk před zdaněním
EBDIT	Zisk před odečtením odpisů, úroku a daní
EBIT	Zisk před odečtením úroků a daní
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HDP	Hrubý domácí produkt
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OA	Obchodní akademie Žatec
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OPPP	Ostatní platby za provedenou práci
SMV	Samostatné movité věci

Seznam použité literatury a zdrojů

Knižní publikace:

- [1] KOPEK, R. *Účetnictví příspěvkových organizací pro distanční studium*. Plzeň: ZČU, 2009. 130 s. ISBN 978-80-7043-774-2
- [2] KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2
- [3] OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L. a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance*. Praha: Grada Publishing, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2
- [4] OTRUSINOVÁ, M., KUBÍČKOVÁ, D. *Finanční hospodaření municipálních jednotek po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4
- [5] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI Publishing, s. r. o., 2002. 442 s. ISBN 80-86395-21-9
- [6] REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, s. r. o., 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3
- [7] REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: Ekopress, s. r. o., 2004. 177 s. ISBN 80-86119-41-6
- [8] STRECKOVÁ, Y., MALÝ, I. a kol. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Praha: Computer Press, 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6
- [9] SYNEK, M. a kol. *Podniková ekonomika*. 4. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 473 s. ISBN 80-7179-892-4
- [10] ŠULÁK, M., VACÍK, J. *Měření výkonnosti firem*. Praha: EUPRESS, 2008. 90 s. ISBN 80-86754-33-2
- [11] WEISBROD, BURTON A. *The nonprofit economy*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1991. 272 s. ISBN 978-0-674-62626-3

Vyhlášky, zákony a směrnice:

- [12] Vyhláška č. 410/2009 Sb.,
- [13] Vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativních
- [14] Vyhláška č. 531/2002 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem
- [15] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- [16] Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě
- [17] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- [18] Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- [19] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- [20] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- [21] Směrnice MŠMT č.j.: 28 768/2005-45
- [22] Vnitřní dokumenty Obchodní akademie Žatec

Internetové zdroje:

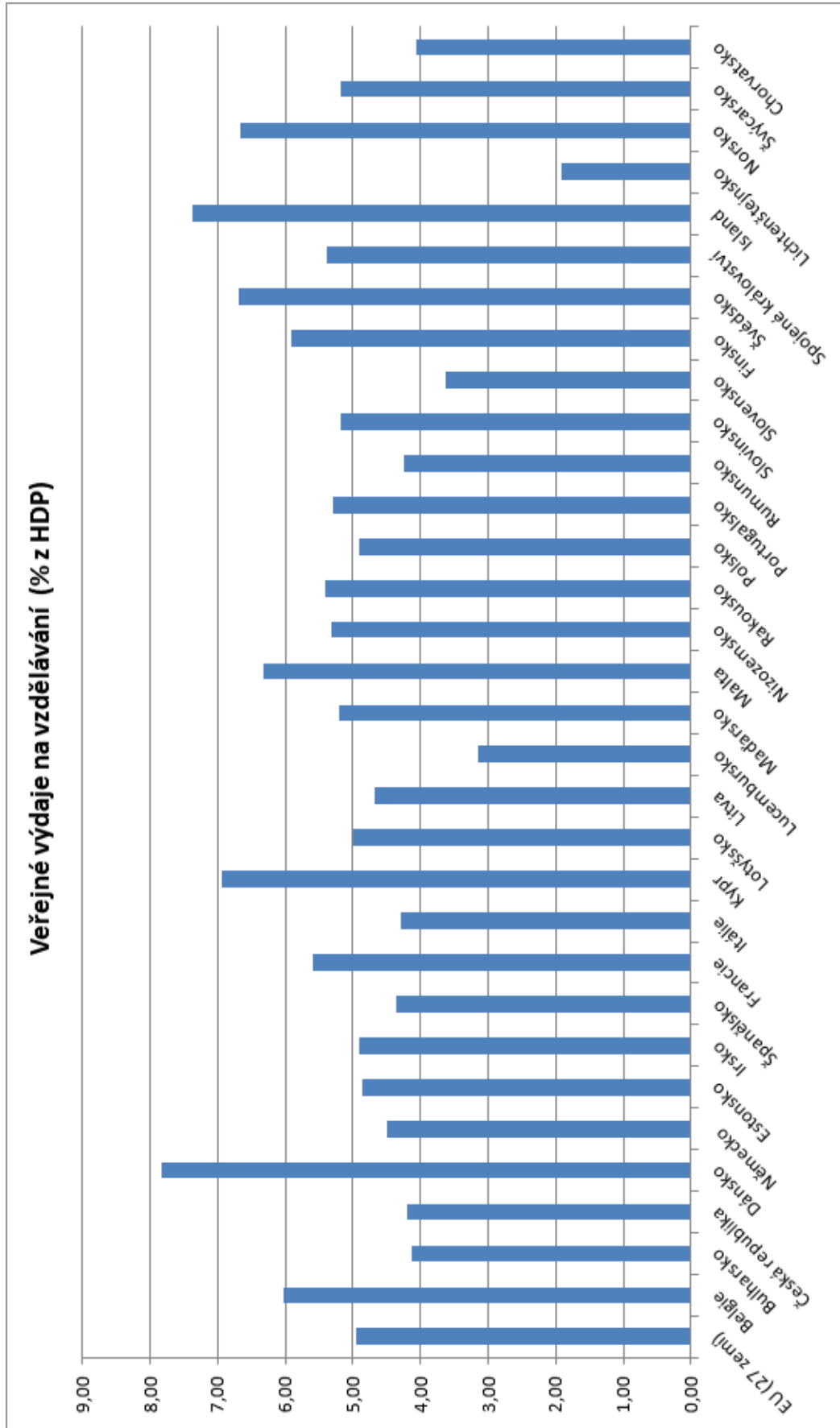
- [23] Ústavní soud: *Sbírka usnesení a nálezů ÚS ČSFR* Usnesení 192/1992, č. 3, str. 10. Brno [online] [cit.2011-05-20], Dostupné na www: <http://swww.usoud.cz/pages/sbirka_uscsfr.html>
- [24] EUROSTAT. *Veřejné výdaje na vzdělávání*. [online] [cit 2011-05-22], Dostupné na www: <<http://apl.czso.cz/ode/tab/tsdsc510.htm>>
- [25] MŠMT. *Rozpis rozpočtu regionálního školství ÚSC na rok 2011*. [online] [cit. 2011-06-15], Dostupné na www: <<http://www.msmt.cz/file/13938>>
- [26] Portál Ústeckého kraje. *Zásady pro rozpis rozpočtu 2011. Příloha č. 2*. [online] [cit. 2011-06-15], Dostupné na www: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1652102&p1=85958>

- [27] Právní výklad MŠMT.[online] [cit.2011-06-16], Dostupné na www:
<www.msmt.cz/file/7248_1_1/download/>
- [28] ZEMAN, P. Článek z časopisu Veřejná správa č. 9/2004. *Financování škol, předškolních a školských zařízení zřizovaných obcemi*. [online] [cit.2011-06-16], Dostupné na www:
<<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2004/0009/konz.html>>
- [29] Český statistický úřad. *Počet živě narozených a zemřelých v Ústeckém kraji v letech 1971 až 2010*. [online] [cit. 2011-08-20], Dostupné na www:
<http://www2.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/zive_narozeni_a_zemreli_v_usteckem_kraji>
- [30] MFČR. *České účetní standardy pro vybrané účetní jednotky*. [online] [cit. 2011-08-20], Dostupné na www:
<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_v_oblasti_vf_pravpred_52359.html>
- [31] Portál Ústeckého kraje. *Metodika finančních plánů příspěvkových organizací Ústeckého kraje*. [online] [cit. 2011-08-25], Dostupné na www: <http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1661804>

Seznam příloh

- Příloha A: Graf - Veřejné výdaje na vzdělávání (% z HDP)
- Příloha B: Rozvaha Obchodní akademie Žatec pro rok 2010
- Příloha C: Výkaz zisku a ztráty Obchodní akademie Žatec pro rok 2010

Příloha A: Graf - Veřejné výdaje na vzdělávání (% z HDP)

Příloha B: Rozvaha Obchodní akademie Žatec (část I)

Vyčet položek podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů	Rozvaha příspěvkové organizace	Název, sídlo, právní forma a předmět činnosti účetní jednotky Obchodní akademie Studentská 1354 ŽATEC 438 01				
ke dni 31.12.2010 (v celých tisících Kč)						
<table border="1"> <tr> <td>OKEČ</td> <td>IČ</td> </tr> <tr> <td>000000</td> <td>61357294</td> </tr> </table>		OKEČ	IČ	000000	61357294	
OKEČ	IČ					
000000	61357294					

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ
AKTIVA CELKEM			71 414	26 641	44 773	45 616
A. Stálá aktiva			67 905	26 641	41 264	41 995
I. Dlouhodobý nehmotný majetek			272	272		
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	52	52		
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	219	219		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
II. Dlouhodobý hmotný majetek			67 634	26 370	41 264	41 995
1.	Pozemky	031	948		948	948
2.	Kulturní předměty	032				
3.	Stavby	021	54 074	15 319	38 756	39 354
4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	4 712	3 152	1 560	1 692
5.	Pěstičské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	7 899	7 899		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042				
9.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
III. Dlouhodobý finanční majetek						
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dlužné cenné papíry držené do splatnosti	063				
6.	Terminované vklady dlouhodobé	066				
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV. Dlouhodobé pohledávky						
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	468				
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
B. Oběžná aktiva			3 509		3 509	3 621
I. Zásoby			155		155	159
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	155		155	159
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				

Příloha B: Rozvaha Obchodní akademie Žatec (část II)

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132				
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		272		272	138
1.	Odběratelé	311	40		40	61
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	180		180	35
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
10.	Pohledávky za zaměstnanci	335	11		11	11
11.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336				
12.	Daň z příjmů	341				
13.	Jiné přímé daně	342				
14.	Daň z přidané hodnoty	343				
15.	Jiné daně a poplatky	345				
16.	Pohledávky za státním rozpočtem	346				
17.	Pohledávky za rozpočtem územních samosprávných celků	348				
18.	Pohledávky za účastníky sdružení	351				
23.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	371				
24.	Poskytnuté zálohy na dotace	373				
25.	Náklady příštích období	381				25
26.	Příjmy příštích období	385	1		1	6
27.	Dohadné účty aktivní	388				
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	40		40	
IV.	Krátkodobý finanční majetek		3 082		3 082	3 324
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
9.	Běžný účet	241	2 915		2 915	3 156
10.	Běžný účet FKSP	243	163		163	160
15.	Ceniny	263	4		4	5
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	1		1	3

Příloha B: Rozvaha Obchodní akademie Žatec (část III)

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BEŽNÉ	MINULÉ
PASIVA			44 773	45 616
CELKEM				
C.	Vlastní kapitál		42 381	43 452
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		41 549	42 280
1.	Jmění účetní jednotky	401	41 549	42 280
3.	Dotace na pořízení dlouhodobého majetku	403		
5.	Kurzové rozdíly	405		
6.	Oceňovací rozdíly při změně metody	406		
7.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
8.	Opravy chyb minulých období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		814	1 171
1.	Fond odměn	411	139	139
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	167	156
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413		733
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	507	
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	1	142
6.	Ostatní fondy	419		
III.	Výsledek hospodaření		18	1
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	18	
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		3
3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	432		-2
D.	Cizí zdroje		2 392	2 165
II.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
III.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Závazky z pronájmu	454		
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
8.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
9.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
IV.	Krátkodobé závazky		2 392	2 165
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	387	9
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	97	161
10.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
14.	Zaměstnanci	331		
15.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	952	1 069
16.	Zúčtování s institucemi SZ a ZP	336	551	629
17.	Daň z příjmů	341		
18.	Jiné přímé daně	342	146	193
19.	Daň z přidané hodnoty	343		
20.	Jiné daně a poplatky	345		
21.	Závazky ke státnímu rozpočtu	347		
22.	Závazky k rozpočtům územních samosprávných celků	349		2
23.	Závazky k účastníkům sdružení	352		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
30.	Přijaté zálohy na dotace	374		
31.	Výdaje příštích období	383	9	
32.	Výnosy příštích období	384		
33.	Dohadné účty pasivní	389	189	37
34.	Ostatní krátkodobé závazky	378	60	65

Sestaveno dne: 15.08.2011	Podpisový záznam
Právní forma účetní jednotky Příspěvková organizace	Pozn:

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty Obchodní akademie Žatec

Výčet položek podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů	Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace	Název, sídlo, právní forma a předmět činnosti účetní jednotky				
	ke dni 31.12.2010 (v celých tisících Kč)	Obchodní akademie Studentská 1354 ŽATEC 438 01				
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="width: 50px;">OKEČ</td> <td style="width: 50px;">IČ</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">000000</td> <td style="text-align: center;">61357294</td> </tr> </table>	OKEČ	IČ	000000	61357294	
OKEČ	IČ					
000000	61357294					

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2		3		4	
			BEŽNE OBDOBÍ				MINULÉ OBDOBÍ			
			Hlavní činnost		Hospodářská činnost		Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
A.	NÁKLADY CELKEM		20 737		3 885					
I.	Náklady z činnosti		20 719		3 885					
1.	Spotřeba materiálu	501	1 873	305						
2.	Spotřeba energie	502	1 264	1 516						
5.	Opravy a udržování	511	360	283						
6.	Cestovné	512	28							
8.	Ostatní služby	518	681	251						
9.	Mzdové náklady	521	11 543	976						
11.	Zákonné sociální pojištění	524	3 924	281						
12.	Jiné sociální pojištění	525	48	3						
13.	Zákonné sociální náklady	527	229	18						
14.	Jiné sociální náklady	528	11							
25.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	476	251						
32.	Ostatní náklady z činnosti	549	282							
II.	Finanční náklady		17							
5.	Ostatní finanční náklady	569	17							
B.	VÝNOSY CELKEM		20 745		3 895					
I.	Výnosy z činnosti		1 415		3 895					
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	555	1 384						
3.	Výnosy z pronájmu	603	467	77						
24.	Čerpání fondů	648	340							
25.	Ostatní výnosy z činnosti	649	53	2 434						
II.	Finanční výnosy		1							
2.	Úroky	662	1							
IV.	Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů		19 329							
2.	Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků	672	19 329							
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		8	10						
4.	Výsledek hospodaření po zdanění		8	10						

Sestaveno dne: 15.08.2011	Podpisový záznam
Právní forma účetní jednotky Příspěvková organizace	Pozn:

Abstrakt

BEŇOVÁ, R. *Analýza financování nepodnikatelského subjektu*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 78 s., 2011

Klíčová slova: nepodnikatelský subjekt, příspěvková organizace, nezisková organizace, financování školských zařízení, finanční analýza neziskové organizace

Předložená práce je zaměřena na financování nepodnikatelských subjektů. Konkrétně se jedná o střední školu Obchodní akademie Žatec, která je příspěvkovou organizací. V úvodu práce je charakterizován veřejný sektor, do kterého se řadí neziskové organizace a školská právnická osoba. Práce také pojednává o možnostech financování školy, jakožto příspěvkové organizace. Další část je zaměřena na popis účetního systému a finanční analýzu zmíněného školského zařízení. Na základě detailně zpracovaného rozboru hospodaření za rok 2010 byly předloženy návrhy, jak zlepšit hospodaření Obchodní akademie Žatec.

Abstract

BEŇOVÁ, R. *The analysis of financing non-business entity*. Master thesis. Pilsen: The Faculty of Economics of the University of West Bohemia, 78 p., 2011

Key words: non-business entity, contributory organization, nonprofit organization, financing of the school facilities, financial analysis of the nonprofit organization

The submitted work is focused on the financing non-business entity. Specifically, it is the high school Business Academy in Žatec, which is contributory organization. At the beginning of this work there is characterized the public sector, which includes nonprofit organizations and educational entity. The work also discusses the possibilities of financing of schools, as contributory organizations. Another section focuses on the description of the accounting system and financial analysis of the mentioned school facility. On the basis of processing the analysis in details for the year 2010 were given some suggestions, how to improve the management of the Business Academy in Žatec.